Programmabegroting 2024-2027

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland

Inleiding

Een goede publieke gezondheid en veiligheid is van essentieel belang voor de Zeeuwse samenleving. Daarom zet de GGD, samen met de Zeeuwse gemeenten, in op een sterke publieke gezondheid. Om de taken op het gebied van de publieke gezondheid en veiligheid goed te kunnen uitvoeren zijn voldoende financiële middelen noodzakelijk. Met dit document bieden we u daarom de begroting 2024-2027 aan van de gemeenschappelijke regeling (GR) Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland

In de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland is een onderscheid te maken tussen GGD Zeeland en Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Beide onderdelen komen samen in deze begroting, maar zijn wel duidelijk van elkaar onderscheiden. IJZ is door de Zeeuwse gemeenten ondergebracht bij de Bestuurscommissie die onderdeel is van de gemeenschappelijke regeling.

Basis op Orde

Eind 2022 zijn er noodzakelijke structurele en deels ook incidentele middelen toegekend om te komen tot een inhoudelijk sterke en robuuste GGD Zeeland. Dit was nodig omdat we op diverse onderdelen door de ondergrens zakten. De begrotingswijziging "Basis op orde" van de GGD betreft de primaire processen ten aanzien van de Algemene Gezondheidszorg, de bedrijfsvoeringsprocessen en het leidinggevend kader. Buiten scope zijn hier de jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis.

Voor 2024 betekent dit dat de focus vooral ligt bij het op orde brengen van de basis van de organisatie, zodat GGD Zeeland een robuuste en toekomstbestendige organisatie wordt. De effecten daarvan worden in 2025 zichtbaar. De resultaten en effecten worden geëvalueerd. In het derde kwartaal van dit jaar wordt een plan van aanpak voor de criteria van de evaluatie voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Deze evaluatie wordt in het derde kwartaal van 2024 uitgevoerd door een nog te werven externe en onafhankelijke partij en wordt in december 2024 aangeboden aan het AB.

Naast het op orde brengen van de organisatie zijn er diverse grote ontwikkelingen die de komende periode hun invloed zullen doen gelden.

COVID-19

De afgelopen jaren stonden voor de GGD voor een groot deel in het teken van de bestrijding van de COVID-19 pandemie. We zijn enorm trots op alle medewerkers die met grote betrokkenheid en bevlogenheid er alles aan hebben gedaan om in Zeeland het virus onder controle te krijgen. Nu de situatie officieel endemisch is geworden, komt er ook een einde aan het specifieke onderdeel coronabestrijding. De hoofdfinanciering vanuit het Rijk stopt per juni 2023. Er worden gesprekken gevoerd over een vervolg in afgeslankte vorm, bijvoorbeeld een najaarscampagne. De uitkomsten hiervan zijn nog onbekend.

Pandemische Paraatheid

De pandemie COVID-19, en in mindere mate monkeypox, heeft ons laten zien wat de impact van een infectieziekte op de hele maatschappij kan zijn en hoe belangrijk het is om snel op te kunnen schalen; de zogenoemde pandemische paraatheid. De Rijksoverheid heeft hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld. Wij hebben deze incidentele middelen voor 2023 en 2024 aangevraagd en zetten deze middelen bij toekenning in voor taakdifferentiatie, deskundigheidsbevordering en bovenregionale samenwerking om pandemisch paraat te zijn.

Inflatie en cao-stijgingen

De hoge inflatie en als gevolg daarvan hogere indexatie leidt ertoe dat de personeelslasten en materiële kosten in 2022 sterk zijn gestegen. Per 1 januari 2023 is een nieuwe cao afgesloten. Vanwege het relatief grotere aandeel personeelslasten in de begroting 2024 stijgen de verplichte personeelsuitgaven voor 2023 fors. De VZG-norm is medio maart 2023 voor 2023 aangepast op de hogere inflatie en cao-stijgingen. De begroting was op dat moment al nagenoeg gereed en is nadien aangepast voor hogere lasten en hogere gemeentelijke bijdragen.

Voor GGD Zeeland geldt daarnaast dat de verhouding personeel/materieel (78% - 22%) afwijkt van de VZG-norm (2/3e - 1/3e). Omdat de verwachte cao-stijgingen vanaf 2023 hoger zijn dan de VZG-norm wordt GGD Zeeland zonder compensatie met een bezuiniging geconfronteerd. Deze situatie is heel ongunstig; net tijdens de periode om de basis op orde te brengen. Om die reden verzoekt GGD Zeeland (conform uitgangspunten VZG-rapport) ter compensatie om aanvullende gemeentelijke bijdragen van € 88.243.

IZA/GALA

De Rijksoverheid wil met het vorig jaar gesloten Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het dit jaar gesloten Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) investeren in de (publieke) gezondheid van alle Nederlanders. De ambitie van IZA is zorg voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar houden. De ambitie van het GALA is een gezonde generatie in 2040. Deze akkoorden hebben overlap en versterken elkaar. Gemeenten, GGD, zorgverzekeraar en zorgaanbieders werken samen om de doelen uit de akkoorden te halen. GGD treedt hierin op als kennispartner van de gemeenten: de GGD is leverancier van data en duidt deze, de GGD kan adviseren hoe de interventies uit GALA zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet en is bijvoorbeeld onderdeel van een ketenaanpak. De gemeenten vragen de bijdrage bij de landelijke overheid aan.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Het onderdeel jeugdgezondheidszorg (JGZ) vervult een belangrijke en onmisbare rol voor de (preventieve) lichamelijke en geestelijke gezondheid van onze Zeeuwse jongeren. Om de capaciteit van de inzet van het aantal jeugdartsen en verpleegkundigen voor het basis takenpakket (BTP) te bepalen is een berekeningsmodel opgezet. Vanwege capaciteitsuitval (o.m. ziekteverzuim, ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof) en veranderende demografische cijfers (bevolkingsgroei - waaronder de instroom van vluchtelingen uit o.a. Oekraïne) vraagt dit voor 2024 o.b.v. peildatum 1 januari 2023 om een stijging in de formatie.

De wijze van financiering voor de Oekraïense vluchtelingen staat voor zowel 2023 als 2024 nog niet vast. We kiezen er echter voor om de hierboven genoemde stijging nog niet door te voeren in de begroting van 2024, omdat we werken aan het project *Toekomst JGZ.* In 2023 wordt bekeken in welke mate deze extra kosten structureel van aard zijn, als onder meer de werkwijze binnen de JGZ met *Toekomst JGZ* tegen het licht gehouden wordt. Zoals bestuurlijk afgesproken tijdens het traject Basis op Orde worden de resultaten hiervan verwacht in de tweede helft van 2023. Het is mogelijk dat eventueel hieruit voortvloeiende begrotingswijzigingen door het afgesproken bestuurlijk traject niet de vernieuwde planning van de VZG volgen. Met deze vernieuwde planning worden vanaf 2023 minder begrotingswijzigingen voorgelegd aan gemeenteraden. Begrotingswijzigingen worden in principe alleen nog opgesteld bij een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit gekoppeld aan de bestuursrapportage. Hiermee wordt de bestuurlijke drukte aanzienlijk verminderd. Alleen wanneer zich bijzondere zaken voordoen kan gemotiveerd worden afgeweken van deze planning. Zoals aangegeven kan deze situatie zich voordoen bij het project Toekomst JGZ.

Naast het BTP voert de JGZ ook aanvullende diensten uit voor gemeenten. Deze aanvullende diensten alsmede de markttaken (bv. reizigersvaccinaties of technische hygiëne-inspecties) die de GGD uitvoert dragen bij aan een robuustere GGD-organisatie en dekking van de overhead. Abusievelijk was de daling in opbrengsten door een verminderde vraag bij gemeenten naar aanvullende diensten JGZ, niet verwerkt. Deze omissie is vermeld in de Bestuursrapportage 2022 en heeft ook betrekking op de begrotingen 2023 en 2024. De daling van de uitgaven (personele lasten) is in voorgaande begrotingen verwerkt. In eerste instantie hebben we binnen onze begroting gezocht naar dekking hiervoor. We zijn daar echter niet in geslaagd. Ook de effecten uit het exploitatieoverschot 2022 zijn op structurele componenten bezien en in de beschouwing betrokken. Dit heeft eveneens niets opgeleverd. In de begroting 2024 wordt om een verhoging van de gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 229.185 om de omissie te herstellen. Voor 2023 wordt het effect bezien in de bestuursrapportage.

Veilig Thuis

Veilig Thuis vervult Zeeuws breed een belangrijke functie in het signaleren, aanpakken en doorbreken van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van de toenemende aantallen meldingen, adviezen en vervolgdiensten alsmede de toenemende complexiteit en multiproblematiek blijft toekomstige inzet noodzakelijk.

De financiering van het programma Veilig Thuis bestaat uit twee delen. Eén deel van de begroting komt vanuit de gemeentelijke bijdrage en één deel komt vanuit een subsidie vanuit het CZW bureau (in opdracht van de centrumgemeente Vlissingen). In voorgaande jaren is, binnen het programma Veilig Thuis, de indexering voor loon- en prijscompensatie (vergelijkbaar met de VZG-norm) op de bijdrage van het CZW bureau binnen het programma opgelost (impliciete bezuinigingen). Voor 2024 is dit niet meer mogelijk. Aangezien de Rijksoverheid op de bijdrage van het CZW-bureau (centrumgemeentemiddelen) een indexatie toepast via de algemene uitkering van de 13 gemeenten, wordt deze indexatie (€ 183.010) in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op basis van de VZG-richtlijn.

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ)

De huidige contracten voor de gezamenlijke inkoop van jeugdhulp lopen eind 2023 af. De Bestuurscommissie heeft na afstemming met de opdrachtnemers besloten gebruik te maken van de contractuele optie om de contracten met één jaar te verlengen. Het is de planning dat deelnemende gemeenten in de loop van 2023 een Regiovisie jeugdhulp aangeboden krijgen ter vaststelling in hun gemeenteraden. Na vaststelling vormt die regiovisie de basis voor een nieuwe aanbesteding van jeugdhulp waarbij de nieuwe contracten ingaan per 2025. Het jaar 2024 staat dan ook in het teken van die aanbesteding.

Voor de bepaling van de begrotingscijfers 2024 is een nieuwe systematiek gebruikt voor wat betreft het grootste deel van de lasten, namelijk voor de p*q gecontracteerde zorg. Tot nu toe waren de uitgegeven euro's van het jaar t-2, zoals ze geboekt waren tot en met medio februari van het jaar t-1 (dus vóór accountantscontrole) de basis voor het begrotingsbedrag van het jaar t. Na prijsindexatie voor de jaren t-1 en t was het begrotingsbedrag per gemeente op die manier bekend. De nieuwe systematiek gaat uit van een tijdreeksanalyse van de werkelijke uitgaven per maand over de jaren 2018 tot en met 2022. Die trend is per gemeente en per productcategorie gemaakt, waarbij de meest recente periodes bij de extrapolatie naar 2024 zwaarder wegen dan de oudere jaren. Een ingezette trend weegt daardoor zwaarder mee. De OVA prijsindexatie voor 2023 (5,29%) en 2024 (4,74%) zijn meegenomen in de berekening. De OVA voor 2023 is kort voor verzending aan de gemeenteraden definitief geworden. De financiële gevolgen door de hogere OVA-prijsindex worden meegenomen in een begrotingswijziging die is gekoppeld aan de bestuursrapportage 2023. Het OVA-percentage voor 2024 is nog voorlopig en kan nog afwijken. Een hogere OVA-index leidt tot hogere tarieven van jeugdhulpaanbieders.

Door de nieuwe begrotingsmethode ontstaat een betere basis voor de begroting die per gemeente per productcategorie inzicht geeft in de p, de q en de prijsindex. Afwijkingen van de begroting kunnen daardoor beter worden geanalyseerd en geven meer zicht en grip op de lasten voor jeugdhulp.

Tot slot

Nu we de coronapandemie achter ons laten, we de COVID-organisatie afschalen en we groen licht hebben om de basis op orde te gaan brengen breekt er een nieuwe fase aan. De basis op orde brengen doen we niet voor niets. We merken dat we onvoldoende in staat zijn om onze taken te verrichten volgens de professionele standaarden die er gelden. Dat zien we in de uitvoering van onze publieke gezondheidstaken maar ook bij de ondersteunende diensten, zoals bijvoorbeeld onderliggende Programmabegroting. De collega's zetten vaak een stap extra waarvoor ik veel waardering heb.

Joke Gaemers
Directeur Publieke Gezondheid en Veiligheid, GGD Zeeland

Inhoudsopgave

Inleiding 1
1. BELEIDSBEGROTING 6
1.1. HET PROGRAMMAPLAN 7
1.1.1.Programma Publieke Gezondheid 7
1.1.1.1. Programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming 7
1.1.1.2. Programmalijn Gezondheid in de wijk 12
1.1.1.3. Programmalijn Sociale veiligheid 16
1.1.2. Programma Veilig Thuis 18
1.1.3. Programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland 20
1.1.4. Overhead en kostentoerekening 23
1.1.4.1. Algemene kosten 23
1.1.4.2. Financiën 23
1.1.4.3. HRM 24
1.1.4.4. Communicatie 24
1.1.4.5. Informatievoorziening en automatisering 24
1.1.4.6. Huisvesting, facilitaire zaken en inkoop 25
1.1.4.7. Ondersteuning Bestuur en Directie 25
1.1.5. Algemene dekkingsmiddelen 27
1.1.6. Onvoorzien en Vennootschapsbelasting 32
1.2. DE PARAGRAFEN 33
1.2.1. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 33
1.2.2. Paragraaf Bedrijfsvoering 33
1.2.3. Paragraaf Financiering 35
1.2.4. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 35
1.2.5. Paragraaf Verbonden partijen 40
2. FINANCIELE BEGROTING EN MEERJARENRAMING 41
2.1. Uitgangspunten voor de begroting 42
2.2. Totaaloverzicht van baten en lasten 44
2.2.1. Toelichting op het overzicht van baten en lasten 45
2.2.2. Begrotingsresultaat 2024 - 2027 47
2.3. Uiteenzetting financiële positie 49
2.3.1. Geprognosticeerde begin- en eindbalans (2022 t/m 2027) 49
2.3.2. Geprognosticeerde EMU-saldo (2024 t/m 2027) 52
2.4. Investeringsplan 2024-2027 53
2.4.1. Meerjarig investeringsplan 53
2.4.2. Geprognosticeerde afschrijvingen 53
2.5. Stand en verloop van de reserves en voorzieningen 54
BIJLAGE 1 - Gemeentelijke bijdragen (Primaire begroting) GGD incl. IJZ 57
BIJLAGE 2 – 1.1.1.1. Fysieke veiligheid en bescherming 63

BIJLAGE 3 – 1.1.1.2. Gezondheid in de wijk 66
BIJLAGE 4 – 1.1.1.3. Sociale veiligheid 67
BIJLAGE 5 – 1.1.2. Veilig Thuis..... 68

1. BELEIDSBEGROTING

In dit deel – de beleidsbegroting – geven we aan hoe het programmaplan eruitziet. We geven aan wat we inhoudelijk doen, uit welke (algemene) dekkingsmiddelen, hoe onze positie is als het gaat om de vennootschapsbelasting, wat we besteden op overhead en wat we reserveren voor onvoorzien.

Onderwerpen die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie komen tot uiting in de paragrafen.

1.1. HET PROGRAMMAPLAN

Het programmaplan van de Gemeenschappelijke Regeling GGD is op te delen in een aantal inhoudelijke onderdelen:

- Publieke gezondheid
- Veilig Thuis
- Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Overhead en kostentoedeling staan hiermee in verband. Tenzij anders vermeld, worden de programmaonderdelen gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdragen, voorzieningen en reserves (de Algemene Dekkingsmiddelen).

1.1.1.Programma Publieke Gezondheid

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie lijnen:
1. Fysieke Veiligheid en Bescherming
2. Gezondheid in de wijk
3. Sociale veiligheid

Het wettelijk kader waarbinnen de GGD haar taken uitvoert, bij welke teams dit belegd is en welke indicatoren benoemd zijn, is opgenomen in Bijlage 2 – 1.1.1.1. Fysieke veiligheid en bescherming.

1.1.1.1. Programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners van Zeeland zijn optimaal beschermd tegen schadelijke gezondheidseffecten vanuit de fysieke leefomgeving

Onder de Programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming vallen alle activiteiten die behoren tot de infectieziektebestrijding, taken in het kader van medische milieukunde, technische hygiëne zorg en activiteiten ter voorkoming van en het inperken van gezondheidsschade als gevolg van crises en calamiteiten.

Infectieziekten

De pandemie COVID-19, en in mindere mate monkeypox, heeft ons laten zien wat de impact van een infectieziekte op de hele maatschappij kan zijn en hoe belangrijk het is om snel op te kunnen schalen; de zogenoemde pandemische paraatheid. In 2024 is COVID vermoedelijk onderdeel van het taakveld. Dat zal gepaard gaan met een verandering in lasten en de dekking daarvan. De details daarvan zijn bij het opstellen van de begroting 2024 nog niet uitgekristalliseerd.

In 2023 heeft de GGD incidentele gelden aangevraagd voor 2023 en 2024 bij de landelijke overheid voor de versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (SPUK VIP). Deze gelden zijn bij het opstellen van de begroting nog niet toegekend en nog niet in de begroting 2024 verwerkt. De landelijke overheid stelt eisen aan de besteding van deze incidentele middelen. Wij zullen deze gelden gaan inzetten om via taakdifferentiatie te bepalen of en hoe niet medische professionals ingezet kunnen worden bij het voorkomen van een uitbraak van infectieziekten en bij het adequaat reageren op een pandemie of andere crisis. Een deel van het budget wordt ingezet voor deskundigheidsbevordering en het versterken van de bovenregionale samenwerking op het gebied van monitoring en surveillance.

In 2022 heeft de Tweede Kamer het doel geformuleerd om maximale gezondheidswinst door vaccinatie, voor iedere Nederlander, op elke leeftijd te realiseren. Om dit doel te bereiken heeft de Tweede Kamer de intentie uitgesproken om deze vaccinatie voorziening voor volwassenen bij de GGD-en te beleggen. Het vaccinatieprogramma voor jongeren loopt via de Jeugdgezondheidszorg. In 2023 voert het RIVM in opdracht van het ministerie een uitvoeringstoets uit: op welke wijze moet de vaccinatievoorziening voor volwassenen worden ingericht? De minister gaat hierbij uit van een groeimodel. De verwachting is dat eind 2023 duidelijk is wat deze ontwikkeling voor GGD Zeeland betekent.

Infectieziektebestrijding is een wettelijke taak van de GGD. De kosten bestaan, naast personele lasten uit kosten voor deelname aan landelijke en regionale netwerken, kosten voor voorlichtingsactiviteiten en laboratoriumkosten. De opbrengsten die gegeneerd worden zijn voor onderzoek bij asielzoekerscentra, die door VWS per persoon vergoed worden. En onderzoeken die we kunnen declareren bij de zorgverzekeraars, zoals onderzoeken bij mensen buiten de doelgroep. Deze opbrengsten zijn een schatting op basis van eerdere jaren en zijn niet gegarandeerd of beïnvloedbaar.

Infectieziekten	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	727.200	727.200	727.200	727.200
Materiële lasten	36.600	36.600	36.600	36.600
Opbrengsten	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000

Hygiëne en Infectiepreventie (HIP) / toezicht WMO

In het kader van de Wet Kinderopvang voert GGD Zeeland in opdracht van de gemeenten de toetsing van deze wet uit. Kinderdagverblijven, buitenschoolse opvangen, peuterspeelzalen, gastouderbureaus en gastouders worden geïnspecteerd. Na de inspectie adviseert de inspecteur de gemeente over de bevindingen waarna de gemeente al dan niet handhavend optreedt. De opbrengsten van team HIP (Hygiëne en Infectiepreventie) wisselen jaarlijks, mede op basis van het aantal aangevraagde her-inspecties na herstelaanbod.

GGD Zeeland functioneert ook als toezichthouder WMO voor de Zeeuwse gemeenten. Na een melding van geweld en/of een calamiteit op een WMO-locatie zal de toezichthouder een onderzoek (laten) instellen, met als insteek de kwaliteit van de zorg.

Hygiëne en Infectiepreventie / toezicht WMO	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	663.400	663.400	663.400	663.400
Materiële lasten	500	500	500	500
Opbrengsten (Wet Kinderopvang)	-717.000	-717.000	-717.000	-717.000

Technische Hygiënezorg

Een goede hygiëne voorkomt de verspreiding van infectieziekten. Bij GGD Zeeland houdt de afdeling Technische Hygiënezorg zich bezig met alle mogelijke bedrijfsmatige hygiëne-aspecten. Deze hygiënezorg richt zich op het beperken van risico's op plaatsen waar veel mensen samenkomen en bij gemeenschappelijke voorzieningen. Dit gebeurt bij:

- Tatoeage- en piercingshops en bedrijven die permanente make-up plaatsen
- Seksinrichtingen
- Zeeschepen
- Zorginstellingen
- Publieksevenementen

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid zijn de gemeenten verantwoordelijk voor 'het bevorderen van de technische hygiënezorg'. In de praktijk voert de GGD deze taak meestal uit. Tijdens de COVID-pandemie heeft de technische hygiënezorg een belangrijke preventie rol vervuld door onder meer advisering bij zorginstellingen, scholen. Daarnaast kunnen ook inwoners van Zeeland, professionals, bedrijven en instellingen een beroep doen op de expertise van de GGD. Deze activiteiten horen niet tot de wettelijke taken van de GGD. We berekenen daarvoor een uurtarief.

Technische Hygiënezorg	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	224.900	224.900	224.900	224.900
Materiële lasten	11.400	11.400	11.400	11.400
Opbrengsten	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000

Seksuele gezondheid (SG)

Iedere Zeeuwse burger seksueel gezond! Dat is waar het team SG aan bijdraagt. Seksueel welzijn van de Zeeuwse burger door iedereen te bereiken die kans loopt op een SOA of risicovol gedrag vertoont.

De belangrijkste risicogroepen: MSM (mannen die seks hebben met mannen), mensen met veel wisselende seksuele contacten, jongeren, jonge kwetsbare vrouwen, sekswerkers, etnische groepen, (LHBTQI+). Het doel is een vangnet te vormen voor mensen die nergens anders terecht kunnen. Op basis van de kernwaarden: inclusie, diversiteit, bewustwording, acceptatie, bereikbaarheid (voor burger, professional en andere teams binnen de GGD).

Om de risicogroepen actief te benaderen, is een extra impuls vanuit de Rijksoverheid beschikbaar. Voorlichting over seksualiteit, relaties, anticonceptie, SOA en zwangerschap vindt plaats in individueel en groepsverband. Klanten kunnen terecht op het spreekuur Seksuele Gezondheid voor testen op SOA en allerhande vragen over seksualiteit. Indien bezoekers van het spreekuur niet tot de doelgroep behoren, worden hiervoor facturen gemaakt. Dit verklaart de opbrengsten van deze taak.

Seksuele gezondheid (SG) en SOA/Aids curatief	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	283.500	283.500	283.500	283.500
Materiële lasten	138.400	138.400	138.400	138.400
Opbrengsten	-388.700	-388.700	-388.700	-388.700

Tuberculosebestrijding (TBC)

Voor tuberculose geldt een wettelijke aangifteplicht; bij de GGD gemelde gevallen van TBC worden indien nodig begeleid, behandeld en we voeren het bron- en contactonderzoek uit. Tot 2022 werd de mobiele röntgen unit (MRU) ingezet om TBC op te sporen in opdracht van justitiële instellingen, op contractbasis. Die opdracht is per 31 -12-2022 weggevallen, omdat justitie door middel van bloedafname is gaan screenen. Verhuur van de MRU gebeurt nu op incidentele basis. De businesscase of en zo ja in welke mate deze herinvestering noodzakelijk is met voor/ nadelen staat voor 2023 gepland. Opbrengsten zijn hier declarabele zorg, screening Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers en particuliere bezoekers.

Tuberculosebestrijding	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	333.100	333.100	333.100	333.100
Materiële lasten	134.400	134.400	134.400	134.400
Opbrengsten	-53.800	-53.800	-53.800	-53.800

Medische Milieukunde (MMK)

Het team MMK beoordeelt gezondheidsrisico's van milieufactoren, geeft voorlichting en informatie en denkt mee over het voorkomen van ongezonde invloeden van de omgeving en het stimuleren van gezond gedrag. Dat kan op regionaal niveau zijn – denk aan de vraag of PFAS in de Westerschelde invloed heeft op de gezondheid – maar ook lokaal: stank, lawaai, ongedierte, asbest, vochtige woningen, enz. Dit doet team MMK voor gemeenten en burgers. Daarnaast faciliteert MMK de functie van Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) die de Veiligheidsregio adviseert over gezondheidsrisico's tijdens incidenten.

Medische milieukunde	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	409.100	409.100	409.100	409.100
Materiële lasten	9.900	9.900	9.900	9.900

Vaccinaties op maat en reisadvies (PMR)

Reizigersadvisering is onderdeel van de publieke gezondheid en heeft een duidelijk preventie-gerelateerd aspect in de bestrijding van infectieziekten; het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's (eten, drinken, uitdroging, SOA's) en het voorkomen van de introductie van importziekten in Nederland. Team PMR verzorgt ook beroepsvaccinaties; dit zijn vaccinaties voor de werkende Zeeuw die deze nodig heeft om veilig en gezond zijn werk uit te oefenen. Denk hierbij aan zorgmedewerkers,

politie en buitendienstmedewerkers. Daarnaast wordt er veel aan voorlichting gedaan, niet alleen via de reizigersspreekuren maar ook digitaal. Dit onderdeel van de GGD is zowel een basistaak als een markttaak. De opbrengsten uit vaccinaties zijn ingeschat op het niveau van voor COVID-19.

Preventieve Maatregelen Risicogroepen	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	327.500	327.500	327.500	327.500
Materiële lasten	340.000	340.000	340.000	340.000
Opbrengsten	-779.300	-779.300	-779.300	-779.300

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Kinderen worden sinds 1957 gevaccineerd volgens het Rijksvaccinatieprogramma. Coördinatie van dit programma is in handen van het RIVM. Deelname aan de vaccinatie is niet verplicht, maar meer dan 95% van de ouders laat hun kind inenten. Jaarlijks bepaalt het RIVM welke vaccinaties worden aangeboden bovenop het programma van de Jeugdgezondheidszorg. Zo werd begin 2023 een grootschalige inhaalcampagne HPV gedaan. Voor 2024 zijn bij het opstellen van deze begroting, bovenop het reguliere RVP, alleen de kinkhoestvaccinaties zeker. Deze worden op de consultatiebureaus uitgevoerd. Bij grootschalige vaccinactiecampagnes wordt personeel ingehuurd, waar een vergoeding van RIVM tegenover staat. Dit is budgetneutraal.

RVP	2024	2025	2026	2027
Materiële lasten	38.700	38.700	38.700	38.700
Opbrengsten RIVM	-92.800	-92.800	-92.800	-92.800

Veiligheid

Indien de GGD te maken krijgt met een ramp- of crisissituatie, bijvoorbeeld in het geval van een pandemie, een ramp of bij maatschappelijke onrust na een incident, organiseert de GGD zich conform de wettelijke verplichting in een Crisis Beleidsteam (CBT). De afdeling Veiligheid, waar ook interne veiligheid (waaronder bedrijfshulpverlening) wordt geborgd, zorgt ervoor dat het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) actueel blijft en organiseert Opleidingen, Trainingen en Oefeningen (OTO). Opleidingen en trainingen vanuit OTO worden in principe vergoed vanuit het ROAZ. Om altijd paraat te zijn, nemen we een klein budget op voor OTO. Bij OTO en ramp-of crisissituaties worden specialisten uit alle expertises van de GGD ingezet, ook via piketdiensten.

Veiligheid	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	158.400	158.400	158.400	158.400
Materiële lasten	4.900	4.900	4.900	4.900

AGZ Overkoepelend

Binnen deze programmalijn Fysieke veiligheid en bescherming is een aantal kosten niet direct aan één organisatieonderdeel toe te kennen. Bijvoorbeeld de kosten van (her)registratie van AGZ artsen en andere medewerkers, en een klein activiteitenbudget.

AGZ overstijgend	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	4.500	4.500	4.500	4.500
Materiële lasten	21.200	21.200	21.200	21.200

Onvoorziene projecten

Naast de reguliere (wettelijke) taken uit het Basis Pakket en de terugkerende markttaken, komt het binnen de programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming steeds vaker voor dat de GGD een extra taak toegewezen krijgt vanuit de Rijksoverheid. COVID-19, maar ook de zorg voor asielzoekers of vluchtelingen uit Oekraïne, vaccinaties die nog niet zijn opgenomen in het RVP et cetera. Op dit soort onvoorziene situaties kunnen we niet begroten. Vaak is het ook zo dat de financiering van de werkzaamheden via andere routes loopt: en/of achteraf betaald wordt: via de VRZ of rechtstreeks met een ministerie of een instantie.

Daarnaast zijn er vaak tijdelijke, kortlopende projecten waarbij de financiering ook rechtstreeks met de opdrachtgever loopt. Ook deze (zichzelf dekkende) projecten zijn in deze begroting niet meegenomen. Bij de financiering van deze taken wordt ook voorzien in dekking van de benodigde overhead hiervoor.

Het (financiële) totaal van de programmalijn en de dekking uit algemene middelen is opgenomen in de financiële begroting.

1.1.1.2. Programmalijn Gezondheid in de wijk

Beoogd maatschappelijk effect: een leven lang meedoen; Zeeuwse inwoners zijn én voelen zich gezonder

Met de programmalijn Gezondheid in de wijk wordt via twee hoofddoelen ingezet op de gezondheid van de Zeeuwse inwoners. Eén gericht op de jeugd en één gericht op volwassenen (inclusief ouderen).
Het wettelijk kader waarbinnen de GGD haar taken uitvoert, bij welke teams dit belegd is en welke indicatoren benoemd zijn, is opgenomen in Bijlage 3 – 1.1.1.2 Gezondheid in de wijk.

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) heeft tot doel het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen van 0-19 jaar, zowel individueel als op populatieniveau. Het aantal kinderen – en de problematiek waar ze mee kampen – kan erg wisselen. De laatste jaren zien we een groei in het aantal kinderen, niet alleen autonoom, maar ook door ontwikkelingen als de instroom van asielzoekers en ontheemden. De JGZ heeft vrijwel alle kinderen in beeld, vaccineert en monitort de gezondheid en de ontwikkeling van kinderen. Hierdoor vervult zij een preventieve en verbindende rol, een spilfunctie waarbij JGZ een duidelijke preventieve rol heeft.

Het Basis Taken Pakket (BTP) betreft de werkzaamheden die gemeenten beschikbaar moeten hebben en actief dienen aan te bieden aan iedere jongere, volgens professionele richtlijnen. Het is een uitgebreid, uniform pakket. In de uitvoering kan echter flexibiliteit zitten. Deze flexibiliteit wordt geheel door de verantwoordelijke professional bepaald en kan per kind/gezin verschillen. Om aan bepaalde wettelijk verplichtingen van bijvoorbeeld monitoring en advisering te kunnen voldoen, is er door GGD Zeeland een werkwijze met zorgpaden en ijkmomenten ontwikkeld. Dit is in lijn met het landelijk professioneel kader.
Naast wettelijk vastgestelde taken zijn er ook producten ontwikkeld welke geen direct wettelijke grondslag hebben, echter alle producten die aangeboden worden zijn terug te voeren naar een wettelijke basis. Deze producten worden aangeboden onder de noemer Aanvullende Diensten (AVD).

Inzet Jeugdartsen en Jeugdverpleegkundigen BTP (en AVD)

De meeste taken van de JGZ op basis van het BTP worden uitgevoerd vanuit de consultatiebureaus (CB's), door de teams die per gemeente en per regio georganiseerd zijn. Daarnaast vinden er uiteraard taken plaats op scholen en ook door middel van huisbezoeken. Zeeland heeft relatief veel consultatiebureaus; dit heeft alles te maken met de geografische spreiding van de doelgroepen.

Consultatiebureaus	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	6.374.000	6.374.000	6.374.000	6.374.000
Huisvestingskosten	589.100	589.100	589.100	589.100
Opbrengsten aanvullende diensten	-273.500	-273.500	-273.500	-273.500

De benodigde formatie is voor 2023 tot stand gekomen door gebruik te maken van het Formatie Calculatie Model (FCM). Door inzet van dit model kunnen werkplannen en de daarvoor benodigde formatie per jaar worden vastgesteld op basis van demografische ontwikkelingen, maar ook de verzuimcijfers, het percentage ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof wordt hierin meegenomen om het capaciteitsverlies vast te stellen. Voor 2024 (en verder) geldt dat de geactualiseerde cijfers voor het lopende jaar (2023) als uitgangspunt zijn genomen. Ieder jaar wordt in het derde kwartaal opnieuw beoordeeld in hoeverre het model aansluit bij of afwijkt van de werkelijkheid. Indien nodig wordt de formatie/productie hierop bijgesteld. Op basis van de voor 2023 bekende demografische cijfers en de capaciteitsuitval in 2022 (als gevolg van ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof en verzuim) is in het kader van de ‘basis op orde voor JGZ’ becijferd dat er in 2023 meer capaciteit benodigd is voor inzet van Jeugdartsen en Jeugdverpleegkundigen dan initieel begroot om het BTP uit te voeren. Deze lijn is vooralsnog niet meegenomen in de begroting 2024. Dit geldt ook voor het mogelijk opnieuw invoeren van het 6 maanden consult (dat in overleg met de inspectie door een gebrek aan Jeugdartsen tijdelijk is stopgezet tot september 2023). In 2023 zal bekeken worden in welke mate deze extra kosten structureel van aard zijn. In de begrotingswijziging Basis op Orde is JGZ buiten scope gebleven. Het project toekomst JGZ dat in 2022 een doorstart heeft gekregen wordt in de tweede helft 2023 opgeleverd. Aanvullend wordt hierbij gekeken naar de behoefte aan taakherschikking vanwege het artsentekort, het

verkennen van mogelijkheden om nog meer te investeren in preventie en in digitalisering. Hiervoor zal in 2023 een apart programma worden opgestart.

Aanvullende diensten

In aanvulling op de taken uit het Basis Taken Pakket voert de Jeugdgezondheidszorg ook aanvullende diensten uit, de zogenaamde Aanvullende Diensten Jeugdgezondheidszorg (AVD JGZ). Deze dienstverlening wordt per gemeente apart ingekocht – afhankelijk van de behoefte. Het kan gaan om extra preventieactiviteiten, video hometraining, aanvullende huisbezoeken, cursussen en themabijeenkomsten et cetera. De aanvullende diensten worden separaat aan de gemeenten gefactureerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd door jeugdverpleegkundigen van de JGZ. Voor 2024 (en verder) geldt dat de geactualiseerde offertes voor het lopende jaar (2023) als uitgangspunt zijn genomen. Ieder jaar wordt in het derde kwartaal opnieuw besproken met gemeenten welke Aanvullende Diensten afgenomen zullen worden. Indien nodig wordt de formatie hierop bijgesteld met die kanttekening dat met gemeenten is afgesproken dat hier wel vast personeel op ingezet wordt (en dat de risico's voor eventuele afschaling bij de gemeenten liggen). Facturatie zal daarbij plaatsvinden op basis van de afgesloten offertes indien afschaling gedurende het jaar niet mogelijk is.

Plan- en Afspraken Bureau (PAB)

Het PAB is onderdeel van de JGZ en werkt ondersteunend en faciliterend aan alle consultatiebureaus ten behoeve van efficiency en effectiviteit van het inplannen van alle afspraken.
Het PAB zorgt dat kinderen worden uitgenodigd voor een consult op het consultatiebureau of dat ouders een uitnodiging krijgen voor het invullen van een digitale vragenlijst. Dit gaat vanaf de leeftijd van 3 maanden op het bureau tot contactmomenten op het voortgezet onderwijs (0-19 jaar). Ook zorgen zij ervoor de personele bezetting op de consultatiebureaus optimaal is.
Daarnaast voert PAB administratieve taken uit (en ontlasten ze hiermee deels de Jeugdartsen en Jeugdverpleegkundigen) door o.a. het beoordelen van ingevulde vragenlijsten alsook het koppelen van documenten aan de dossiers van de kinderen. Verder zijn zij (mede) verantwoordelijk voor het analyseren van de no-show (een belangrijke 'kostenpost' in de bedrijfsvoering).

Plan- en afsprakenbureau	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	846.700	846.700	846.700	846.700
Materiële lasten	0	0	0	0

JGZ overstijgend

Sinds 2023 wordt er – voortkomend uit het FCM – gebruikgemaakt van een 'flexibele schil' jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. Deze wordt gevormd door professionals in dienst van GGD Zeeland, die niet aan één team zijn verbonden maar ingezet kunnen worden waar nodig om capaciteitsverlies als gevolg van ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof en verzuim op te vangen. Daarnaast wordt vanuit deze flexibele schil gebruikgemaakt van inhuurkrachten. Zie toelichting onder het kopje 'Consultatiebureaus'
Om te voldoen aan de eisen van het BBV zijn de kosten die rechtstreeks te maken hebben met het uitvoeren van de basistaken, zoals het gebruik van de software voor KD+ en de inzet van functioneel beheer uitsluitend voor JGZ ook toegerekend aan deze afdeling. Ook de afschrijvingen binnen JGZ zijn hier meegenomen.

JGZ overstijgend	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	417.300	417.300	417.300	417.300
Materiële lasten	190.100	190.100	190.100	190.100

Naast de taken die vanuit de CB's worden uitgevoerd, zijn er ook twee teams die regionaal of zelfs provinciaal opereren. Het gaat dan om de screeners en om het team 12+. De screeners zijn medewerkers die binnen een week na de geboorte van een kind een huisbezoek afleggen om de hielprik te geven en de kinderen in hun eigen omgeving een gehoortest te laten ondergaan. Hier staat een rechtstreekse vergoeding van het RIVM tegenover. Het team 12+ richt zich op het oudere kind; zij verzorgen de bezoeken aan de middelbare scholen, en werken indien nodig samen met de afdelingen Leerplichtzaken van de gemeenten en middelbare scholen, waarbij zorg kan worden verleend aan verzuimende leerlingen. De aandacht voor ziekteverzuim in het MBO,

wat geoormerkt is in de algemene dekkingsmiddelen, wordt uitgevoerd vanuit team 12+. Voor ziekteverzuim MBO betalen Scalda en Hoornbeeck College een bijdrage.

JGZ Screeners en 12+	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	1.151.300	1.151.300	1.151.300	1.151.300
Materiële lasten	18.900	18.900	18.900	18.900
Opbrengsten	-97.700	-97.700	-97.700	-97.700

Coördinatie integrale vroeghulp

Integrale Vroeghulp is voor alle ouders met kinderen van 0-7 jaar die zich zorgen maken of vragen hebben over de ontwikkeling van hun kind. GGD Zeeland coördineert het proces om in een zo vroeg mogelijk stadium hulp te bieden aan kinderen die problemen ondervinden in hun ontwikkeling.

Coördinatie Integrale vroeghulp	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	33.500	33.500	33.500	33.500
Materiële lasten	100	100	100	100

Verwijsindex

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals een signaal afgeven dat ze betrokken zijn bij kinderen en jongeren tot 23 jaar. Dankzij de Verwijsindex blijft iedereen in beeld en kunnen de professionals onderling afstemmen om de best mogelijke ondersteuning te bieden. In december 2021 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen, die de regering oproept de wettelijke verplichting op het gebruik van de Verwijsindex te schrappen. De staatssecretaris van VWS heeft september 2022 een brief aan de Tweede Kamer gezonden waarin wordt aangegeven dat de Verwijsindex uit de Jeugdwet wordt gehaald. Dat betekent dat VWS een wetsvoorstel voorbereidt om de wettelijke verplichting van de Verwijsindex in de Jeugdwet af te schaffen. Een wetgevingstraject duurt gemiddeld twee jaar. In de begroting is vooralsnog uitgegaan van het continueren van de huidige werkwijze t.a.v. het in de lucht houden van het systeem dat voor de verwijsindex gebruikt wordt en waarvan de kosten hieronder staan weergegeven. Dit geldt ook voor de personele inzet. T.a.v. het terugbrengen van de kosten voor de personele inzet (waakvlamniveau) wordt in het AB (april 2023) een voorstel ter besluitvorming gedaan. Dit voorstel is nog niet meegenomen in de begroting 2024.

Verwijsindex	2024	2025	2026	2027
Materiële lasten	100.600	100.600	100.600	100.600

Publieke Gezondheid Asielzoekers

GGD Zeeland voert de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers uit in het kader van een overeenkomst tussen GGD GHOR Nederland, de koepelorganisatie van 25 GGD'en en GHOR-bureaus, en het COA. De taken voor statushouders die in de gemeente wonen, zijn gelijk aan die voor andere inwoners van Nederland en vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente. De gezondheidsbevorderaars Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA) geven groepsgewijs voorlichting aan asielzoekers over gezondheidsrisico's en hoe zij die kunnen voorkomen. GGD Zeeland stelt jaarlijks per opvanglocatie, in afstemming met het COA en andere samenwerkingspartners, een werkplan gezondheidsbevordering op. Ook voert de GGD op aanvraag individuele voorlichting seksuele gezondheid uit. We krijgen voor de verleende dienstverlening een vergoeding per asielzoeker. Omdat het aantal asielzoekers fluctueert, is hier lastig op te begroten. De begroting is dan ook een inschatting op basis van eerdere jaren waarbij kosten en opbrengsten idealiter op nul zouden moeten uitkomen. De ervaring leert echter dat dit niet altijd mogelijk is gezien de fluctuaties in relatie tot vast personeel dat aangesteld wordt.

PGA JGZ	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	66.700	66.700	66.700	66.700
Materiële lasten	500	500	500	500
Opbrengsten	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000

Onderzoek en advies

De Onderzoekers Publieke Gezondheid leveren betrouwbare gezondheidsinformatie als essentiële basis voor besluitvorming om de gezondheid van Zeeuwen te verbeteren. Zij leggen de puzzel door gezondheids-informatie te combineren, analyseren, interpreteren en de betekenis ervan aan te geven. Hierbij houden zij rekening met onderlinge verbanden, de context van de huidige samenleving en de toekomst. Dit doen zij voor en in samenwerking met GGD-teams, beleidsmakers en de Zeeuwse burgers. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies aan beleidsmakers in verschillende domeinen en de GGD als organisatie door een beeld te leveren van de gezondheid van Zeeuwen. Daarnaast maken zij de informatie toegankelijk voor hen en de burgers.

Eenmaal per vier jaar worden er monitoren Jeugd en Volwassenen uitgevoerd. In de begrotingswijziging Basis op Orde is meegenomen dat de lasten van de monitors gelijkmatiger verdeeld worden over de tijd. Jaarlijks wordt hiervoor €30.000 aan kosten opgenomen. Daarnaast wordt in 2024 €60.000 ten laste van de algemene reserve gebracht om het budget op peil te brengen. Begin 2023 werd bekend dat de aanbesteding voor de onderzoeken Volwassenen pas voorjaar 2024 wordt gedaan. De middelen van 2023 zijn bij die van 2024 gevoegd.

Onderzoek en advies	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	1.510.900	1.510.900	1.510.900	1.510.900
Materiële lasten	140.200	50.200	50.200	50.200
Opbrengsten	-61.000	-61.000	-61.000	-61.000

Nu Niet Zwanger

Het programma Nu Niet Zwanger ondersteunt vrouwen en mannen, in een kwetsbare situatie, om een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens. (Zorg)professionals begeleiden cliënten hierbij actief. Nu Niet Zwanger is opgenomen in het landelijke programma Kansrijke Start en is sinds 2023 een onderdeel van de reguliere taken van GGD Zeeland.

Nu Niet Zwanger	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	59.900	59.900	59.900	59.900
Materiële lasten	12.000	12.000	12.000	12.000

Artsen in opleiding

Het artsentekort speelt in heel Nederland en dus ook bij GGD Zeeland. Om het oplossen van dit tekort te stimuleren, bieden we opleidingsplaatsen aan basisartsen die zich willen specialiseren. Het aantal artsen in opleiding voor 2024 is pas september 2023 bekend. Hier is niet op begroot, ook omdat kosten en opbrengsten ongeveer tegen elkaar wegvallen. We begroten wel de kosten van de opleiders vanuit GGD Zeeland en hun opleidingskosten.

Opleiding en bijscholing AIO	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	39.500	39.500	39.500	39.500
Opbrengsten	39.300	39.300	39.300	39.300

AGZ overstijgend

Naast de reguliere (wettelijke) taken voert AGZ ook een aantal projecten uit. Een voorbeeld zijn de projecten in het kader van ‘Gezonde School’. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die voldoende bewegen en gezond eten en drinken zich beter voelen. Ook weten we hoe belangrijk een gezonde leefstijl en mentale veerkracht is voor de ontwikkeling en schoolprestaties van een kind. Voldoende urgentie om hier in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met bewezen effectieve interventies aandacht aan te besteden. Met de Gezonde School-aanpak worden van alle losse activiteiten één geheel gemaakt. Na het behalen van minimaal één themacertificaat mag de school zich gedurende drie jaar een Gezonde School noemen. Projecten worden in principe allemaal budgetneutraal begroot – indien dit alsnog niet mogelijk blijkt volgt een begrotingswijziging.

Het (financiële) totaal van de programmalijn en de dekking uit algemene middelen is opgenomen in de financiële begroting.

1.1.1.3. Programmalijn Sociale veiligheid

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot

Het programma Sociale veiligheid richt zich op de ervaren veiligheid van inwoners. Het gaat hier om kwetsbare inwoners van Zeeland waarvoor een sluitende aanpak nodig is. Hierbij is signaleren en toeleiding naar ondersteuning of zorg van groot belang. Het wettelijk kader waarbinnen de GGD haar taken uitvoert, bij welke teams dit belegd is en welke indicatoren benoemd zijn, is opgenomen in Bijlage 4 – 1.1.1.3 Sociale veiligheid.

Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (MAB)

Het MAB is gespecialiseerd in het opbouwen van contacten met inwoners die zorg mijdend zijn, dus zelf niet om hulp vragen. Vaak betreft het mensen in een kwetsbare, vrij uitzichtloze situatie die al dan niet voor overlast zorgen. Emergis en de GGD werken hierin samen. In samenwerking met cliënt en ketenpartners wordt gezocht naar een passend hulpaanbod.

Het MAB is gericht op een integrale aanpak van de problemen en er wordt actief met verschillende ketenpartners samengewerkt, waaronder verslavingszorg (SCM), maatschappelijk werk, huisartsen, woningcorporaties, het Zorg- en Veiligheidshuis in het kader van WvGGZ (Wet verplichte GGZ) en het daarbij behorende meldpunt Zorgwekkend gedrag. Meldingen worden onder andere gedaan door gemeenten, zorgnetwerken, politie, woningcorporaties, hulpverleners, maar ook door inwoners.
Het team MAB krijgt steeds vaker te maken met zeer complexe problematiek. Daarnaast geven gemeenten en partners aan dat er behoefte is om bij problemen eerder in grijpen (vroegsignalering) of de terugkerende problematiek rondom een kleine groep verwarde personen te doorbreken door bijvoorbeeld vinger aan de pols te houden als de persoon geen ondersteuning en behandeling accepteert. In 2023 is het team MAB gestart met verschillende pilots (wijk GGD/inzet straat psychiater/verkenning loopvermogen voor meldpunt zorgwekkend gedrag). Samen met gemeenten wordt verkend hoe de groep zorgmijders en /of mensen met verward gedrag en hun omgeving het effectiefst geholpen kunnen worden. In 2024 gaat het team hiermee verder.

Het MAB wordt gefinancierd middels een structurele budgetsubsidie uit (centrum)gemeentegelden voor de Maatschappelijke Opvang.

MAB	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	487.600	487.600	487.600	487.600
Materiële lasten	17.100	17.100	17.100	17.100
Opbrengsten	-536.700	-536.700	-536.700	-536.700

Forensische geneeskunde

De forensisch geneeskundige verleent diensten voor gemeenten (lijkschouw), politie en justitie (medische arrestanten zorg, medisch onderzoek bij zedendelicten, kindermishandeling) en bloedproeven.

De situatie is onveranderd ten aanzien van het tekort aan FG-artsen. We hebben nog steeds maar één FG-arts in dienst die per oktober 2023 vertrekt. In de begroting voor 2024 is er wel rekening gehouden met vervanging, maar niet met uitbreiding.

Voor complexe lijkschouw moet een geregistreerde FG-arts 24/7 beschikbaar zijn, waardoor we (in geval van verlof of ziekte van onze FG-arts) externe FG-artsen in zetten. Dit is een complex vraagstuk, onder meer vanwege het landelijke tekort aan FG-artsen en vanwege financiële, juridische en organisatorische aspecten om het rooster rond te krijgen. Voor de niet complexe lijkschouw en dienstverlening aan politie zetten wij (conform een vanuit de minister goedgekeurde noodmaatregel) huisartsen in (in loondienst of als zzp arts), die onder supervisie van een FG-arts (op afstand) werken.

In 2022 is besloten de krachten regionaal te bundelen om maximale inzet met de beperkte capaciteit te realiseren. Hiervoor is in 2023 een FG regiomanager aangesteld die een cruciale rol heeft In het zorgdragen voor het borgen van de continuïteit van de dienstverlening aan politie, justitie en gemeenten. Het aandeel van de GGD in deze kosten is opgenomen in de materiële lasten.

De FG regiomanager gaat in 2023 de mogelijkheden verkennen om samen met de GGD-en binnen de politieregio Zeeland West Brabant het artsentekort structureel op te lossen en werkprocessen, tarieven en financiering te harmoniseren. Tegen het einde van 2023 maken we opnieuw de balans op en overwegen we of we genoodzaakt zijn om de dienstverlening aan politie te stoppen, waardoor de kosten voor gemeenten stijgen.

Forensische geneeskunde	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	668.700	668.700	668.700	668.700
Materiële lasten	48.800	48.800	48.800	48.800
Opbrengsten	-794.000	-794.000	-794.000	-794.000

1.1.2. Programma Veilig Thuis

Beoogd maatschappelijk effect: Het gevoel van veiligheid in het persoonlijke leven is vergroot

Onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties, waaronder huiselijk geweld en kindermishandeling, is de meest voorkomende vorm van geweld in onze samenleving. In 2022 gaf 9% van de bevolking van 16 jaar en ouder (bijna 1,3 miljoen personen) aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van een of meer vormen van huiselijk geweld. Hier is de verbale agressie nog niet in meegenomen. Nemen we die wel mee, dan gaat het om 33% slachtoffers.* Daarnaast worden 119.000 kinderen slachtoffer van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat is gemiddeld 1 kind per klas. Belangrijk hierbij te vermelden is dat circa 70% van alle geweldsvormen van structurele aard is.

**Prevalentiemonitor huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag 2022, CBS.*

Verankering

De maatschappelijke impact die met huiselijk geweld en kindermishandeling gemoeid gaat, is enorm. Sinds de inwerkingtreding van de Jeugdwet (1 januari 2015) hebben gemeenten en Veilig Thuis samen met relevante ketenpartners de plicht om deze maatschappelijke impact terug te dringen.
Veilig Thuis valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de 13 Zeeuwse Gemeenten en is onderdeel van de GGD Zeeland. Door deze samenvoeging is op provinciaal niveau verbinding tussen gezondheid en veiligheid ontstaan. Veilig Thuis wordt op financieel vlak enerzijds gefinancierd vanuit het Macrobudget Jeugd. Anderzijds wordt Veilig Thuis via het CZW bureau gefinancierd vanuit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DuVo). Deze gelden ontvangt de (centrum)gemeente Vlissingen voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Om blijvend in te kunnen zetten op het terugdringen van de maatschappelijke impact blijft financiering toekomstig noodzakelijk.

Organisatie

Veilig Thuis Zeeland is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit deze rol levert Veilig Thuis een bijdrage aan het doorbreken van onveilige situaties en het stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Iedereen, of je nu slachtoffer, pleger, omstander of professional bent, kan bij Veilig Thuis terecht voor informatie, advies of ondersteuning. Daar waar nodig doet Veilig Thuis onderzoek. Veilig Thuis voert de (wettelijke) taken uit zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (art. 4) en de Jeugdwet (art. 7) alsmede het handelingsprotocol. Concreet valt hierbij te denken aan de uitvoering van taken zoals de radar-, onderzoeks- en monitoringsfunctie.
Middels een versterking van de ketensamenwerking en de inregeling van korte samenwerkingslijnen investeert Veilig Thuis, samen met de ketenpartners, in een vroegtijdige signalering. Dit om escalaties in onveilige situaties, zoals geweld, mishandeling, verwaarlozing of misbruik, te voorkomen of te stoppen en doorbreken.

De indicatoren die samenhangen met het wettelijke kader (art 4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning en art. 7 Jeugdwet) waarbinnen Veilig Thuis Zeeland haar taken uitvoert zijn opgenomen in Bijlage 5 – 1.1.2 Veilig Thuis.

Cijfers

Afgelopen jaren zijn zowel de adviezen, meldingen als de vervolgdiensten Veilig Thuis Zeeland sterk toegenomen. Zo is er in 2022 een stijging van 8% van het aantal adviesvragen waar te nemen ten opzichte van 2021 en is het aantal meldingen in 2022 met 17% gestegen ten opzichte van 2021. Daarnaast is ook het aantal vervolgdiensten in 2022, als gevolg van de toenemende multiproblematiek en complexiteit in zaken, met 18% toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Door de parallel ingezette interventies zijn de wachtlijsten afgenomen en de doorlooptijden verbeterd. Daarnaast heeft Veilig Thuis in 2022, onder andere middels het verzorgen van voorlichtingen, verder geïnvesteerd in de verbetering van de ketensamenwerking met bijvoorbeeld de gemeenten, alsmede de justitiële netwerkpartners, huisartsen, ziekenhuizen, scholen en kinderdagverblijven. Het blijvend investeren in voorlichtingen en ketensamenwerking blijft toekomstig ook van groot belang.

Toekomstige ontwikkelingen Veilig Thuis Zeeland

Qua cijfermatige ontwikkelingen is de verwachting dat de huidige tendens van de afgelopen jaren (stijging van de adviezen, meldingen, ondersteuningsverzoeken en vervolgdiensten) zich ook komende jaren voortzet.

De multiproblematiek en complexiteit in casussen neemt daarbij steeds verder toe. Dit vergt intensievere en andersoortige interventies, waardoor inzet van gedragswetenschappers en vertrouwensartsen in de toekomst vaker dienen te worden benut. Verder blijft de zichtbaarheid binnen de keten en verbetering van de samenwerking, door o.a. voorlichtingen over de werkwijze alsmede de wet verplichte meldcode en het regiogerichte werken van groot belang.

Landelijke ontwikkelagenda's en programmalijnen

Toekomstig dient Veilig Thuis Zeeland (in opdracht van de VNG, het ministerie van VWS en JenV) ook uitvoering te blijven geven aan landelijke ontwikkelagenda's en programmalijnen. Zo omvat het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming een voorstel voor de verbeterde aanpak van de jeugdbeschermingsketen. De ontwikkelagenda, genaamd 'Veiligheid Voorop' richt zich op een vroegtijdige afstemming tussen de zorg- en strafketen bij bijvoorbeeld stalking en hoog complexe casuïstiek. Daarnaast dient er blijvend geïnvesteerd te worden op het eerder in beeld brengen van huiselijk geweld en kindermishandeling, het stoppen en duurzaam oplossen en de kennis- en expertise deling omtrent specifieke doelgroepen zoals ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld, complexe echtscheidingen en seksueel geweld. Deze elementen zijn onder andere opgenomen in de uitwerking van de Zeeuwse regiovisie.

Veilig Thuis	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	2.851.800	2.851.800	2.851.800	2.851.800
Materiële lasten	58.300	58.300	58.300	58.300
Opbrengsten (subsidie CZW)	-1.687.000	-1.687.000	-1.687.000	-1.687.000

De subsidie van het CZW bureau is voor een belangrijk deel structureel (1.115.937); het overige is incidenteel (571.600). Deze subsidie moet jaarlijks aangevraagd worden.

Compensatie indexering

De werkzaamheden van Veilig Thuis worden gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdrage, en vanuit de bijdrage van het CZW. Deze laatste partij heeft zich niet aangesloten bij de gemeenten als het gaat om indexering volgens de VZG norm. Voor Veilig Thuis betekent dat de laatste jaren een impliciete bezuiniging. Immers: de kosten van personeel en materiele middelen stijgen wel.
We vragen dan ook aan de gemeenten om dit gemis in bijdrage met ingang van 2024 te compenseren, voor een bedrag van € 183.010,- . Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

CZW bijdrage 2022	1.687.537	
VZG index 2023	121.503	7.2%
Bijdrage 2023	1.809.040	
VZG index 2024	61.507	3.4%
Bijdrage 2024	1.870.547	
Mutatie	183.010	

1.1.3. Programma Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Beoogd maatschappelijk effect: jeugdigen kunnen gezond en veilig opgroeien, groeien naar zelfstandigheid, zijn voldoende zelfredzaam en kunnen maatschappelijk participeren

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ)

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp. De Zeeuwse gemeenten hebben de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) opgericht die als Bestuurscommissie is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland. De gemeenten hebben daarbij de volgende taken en bevoegdheden gemandateerd aan de Bestuurscommissie:

a. het uitvoeren van taken uit de Jeugdwet door middel van het contracteren en subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet; dit omvat ook het beëindigen van deze contracten door opzegging of ontbinding en het terugvorderen van deze subsidies;
b. voeren van inkoop- en aanbestedingsprocedures voor Jeugdhulp;
c. onderhandelen met aanbieders en uitvoerders van Jeugdhulp;
d. verzamelen van de benodigde gegevens ten behoeve van de monitoring en verantwoording;
e. bewaken van de Zeeuws brede afspraken;
f. gevraagd en ongevraagd adviseren aan de gemeenten over zaken betreffende de inkoop en het subsidiëren van Jeugdhulp;
g. voeren van de financiële administratie;
h. contractenbeheer;
i. aanspreekpunt voor aanbieders en uitvoerders van Jeugdhulp en voor de gemeenten.

De wettelijke verwijzers (waaronder de gemeenten zelf) leiden jeugdigen via gemeentelijke toewijzingen naar gecontracteerde zorg die door IJZ wordt ingekocht en geadministreerd. De inkooporganisatie draagt zorg voor het controleren en betalen van de declaraties van de jeugdhulpaanbieders. Op basis van de huidige raamovereenkomsten, andere contracten (die niet op basis van percelen zijn aanbesteed), data-analyses, de VZG-richtlijn en actuele ontwikkelingen is de begroting 2024 met meerjarenraming opgesteld. In bijlage 1 staat de verdeling over de deelnemende gemeenten.

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	2024	2025	2026	2027
Jeugdhulp	131.983.312	131.983.312	131.983.312	131.983.312
Uitvoeringskosten	1.771.308	1.667.408	1.667.408	1.667.408
Taskforce Jeugd	317.800	317.800	317.800	317.800
Totaal	**134.072.420**	**133.968.520**	**133.968.520**	**133.968.520**

Jeugdhulp

Jeugdhulp bestaat uit een aantal onderdelen die hieronder worden toegelicht:

- Zorg in natura wordt toegewezen door de gemeenten en gedeclareerd door de jeugdhulpaanbieders. Dat gebeurt op basis van p*q via het berichtenverkeer waardoor er veel data beschikbaar is. Toenemend gebruik van deze data heeft tot doel de voorspelbaarheid verder te vergroten per gemeente. Tot en met de begroting 2023 werd zorg in natura begroot op basis van de voorlopige kosten van het jaar t-2, per gemeente. De begroting 2024 is gemaakt op basis van een tijdreeksanalyse van de p*q-data over de jaren 2018 tot en met 2022. Per gemeente is per productcategorie een prognose gemaakt waarbij de ontwikkelingen uit de meest recente maanden zwaarder meetellen dan de oudere jaren. Doel van deze gewijzigde berekeningsmethode is betere voorspelbaarheid van de kosten van jeugdhulp. De indexatie voor 2023 en 2024 is niet gedaan op basis van de VZG-norm, maar op basis van de OVA-index die in de raamovereenkomsten staan, omdat dat met de contractpartijen is overeengekomen. OVA staat voor Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling.

Voor 2023 is een index van 5,29% gebruikt en voor 2024 is de meest recente voorlopige OVA gebruikt, namelijk 4,74%, omdat er nog geen OVA voor 2024 is.

- Crisishulp jeugd wordt op basis van een vaste vergoeding uitgevoerd door Juvent en Emergis. Zij zorgen voor adequate en ambulante hulp bij acute crisissituaties en verzorgen daarvoor ook een bereikbaarheidsdienst buiten kantooruren voor de 13 gemeenten.
- Jeugdzorg Plus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan kinderen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf en/of voor hun omgeving. Almata voert dit uit voor de jeugdhulpregio's West-Brabant-West, West-Brabant-Oost en Zeeland voor € 8,1 miljoen. De huisvesting kost € 809.650. Zeeland betaalt bij voorschot 35% van die gezamenlijke kosten, die aan het eind van het jaar worden verrekend naar de gerealiseerde werkelijke afname in de drie regio's. Eind februari 2023 hebben de Zeeuwse colleges ingestemd met een structurele jaarlijkse bijdrage van € 185.000 voor een aanbieder van deze zorg. Besluitvorming over het continuïteitsplan heeft bij het opmaken van deze begroting nog niet plaatsgevonden.
- Persoonlijke verzorging is gericht is op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL).
- Onderwijszorgarrangementen (OZA) voor Walcheren en Tholen lopen via IJZ. De Zeeuws-Vlaamse gemeenten regelen dit buitenom IJZ en in de Oosterschelderegio wordt OZA momenteel opgezet.
- Pleegoudersupport ondersteunt pleegouders op basis van een subsidie.
- Perceel 5 en 7 betreft regionaal specialistisch collectief aanbod, dat beschikkingsvrij is en diensten voor uitvoering van lokale toegangstaken.
- Praktijkondersteuning huisartsen loopt via IJZ voor de Walcherse gemeenten.
- Kind in scheiding Zeeland (KisZ) betreft een subsidierelatie. Ouders en kinderen, maar ook naasten kunnen met hun vragen terecht bij KisZ. Dat geldt ook voor ondersteuning en advies aan professionals die vanuit het werkveld te maken krijgen met ouders en kinderen in een scheidingssituatie.
- Bij de fusie met Intervence heeft Jeugdbescherming West (JB West) aanvullende afspraken bedongen. Boven op de verwachte omzet van circa € 5,5 miljoen die in Zorg in natura is opgenomen zijn er hierdoor nog andere financiële verplichtingen aan JB West. Hiervan wordt € 300.000 (prijspeil 2022) ingezet voor caseloadverlichting Jeugdreclassering en Jeugdbescherming. Daarnaast wordt € 450.000 (prijspeil 2022) besteed aan kennis en innovatie.

Jeugdhulp	2024	2025	2026	2027
Zorg in natura	122.545.763	122.545.763	122.545.763	122.545.763
Crisishulp jeugd	3.422.514	3.422.514	3.422.514	3.422.514
Jeugdzorg Plus	3.459.958	3.459.958	3.459.958	3.459.958
Persoonlijke verzorging	329.145	329.145	329.145	329.145
Onderwijszorgarrangementen (OZA)	319.884	319.884	319.884	319.884
Pleegoudersupport	63.961	63.961	63.961	63.961
Perceel 5 en 7	599.927	599.927	599.927	599.927
Praktijkondersteuning huisartsen	56.642	56.642	56.642	56.642
Kind in scheiding Zeeland (KisZ)	358.412	358.412	358.412	358.412
Aanvullende afspraken met JB West	827.106	827.106	827.106	827.106
Totaal	**131.983.312**	**131.983.312**	**131.983.312**	**131.983.312**

Uitvoeringskosten

Dit zijn de kosten van de uitvoeringsorganisatie IJZ. Het betreft o.a. de personeelskosten met een toegestane formatie van 13,78 fte, juridische adviezen, inhuur derden, accountantskosten, kosten voor ondersteuning door de GGD Zeeland, renteopbrengsten en kosten voor software. In 2024 is incidenteel € 103.900 opgenomen voor externe expertise en ondersteuning voor het doen van een aanbesteding, die van start kan na vaststelling van de Regiovisie door de gemeenteraden.

Uitvoeringskosten	2024	2025	2026	2027
Uitvoeringskosten	1.771.308	1.667.408	1.667.408	1.667.408

Taskforce jeugd

Onder regie van de Bestuurscommissie bouwt de Programmamanager sociaal domein verder aan de transformatie van de jeugdhulp in Zeeland. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de beleidsadviseurs van de 13 Zeeuwse gemeenten. De kosten bestaan uit personeelskosten en een werkbudget.

Taskforce jeugd	2024	2025	2026	2027
Taskforce jeugd	317.800	317.800	317.800	317.800

1.1.4. Overhead en kostentoerekening

De (BBV) definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Overhead bestaat op hoofdlijnen uit:

1.1.4.1 Algemene kosten / Hiërarchisch leidinggevenden primair proces,
1.1.4.2 Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie
1.1.4.3 P&O/HRM, met daarin ook het centraal opleidingsbudget en ziektevervanging
1.1.4.4. Communicatie
1.1.4.5 Informatievoorziening en automatisering (ICT); Documentatie Informatie Voorziening (DIV)
1.1.4.6 Facilitaire zaken en Huisvesting, Inkoop - (incl. aanbesteding en contractmanagement), Managementondersteuning primair proces
1.1.4.7 Bestuurszaken en Bestuur ondersteuning

In de eerste begrotingswijziging 2023 (Basis op Orde) is aangegeven dat er kosten te verwachten zijn binnen bedrijfsvoering, die op het moment van opstellen van de begroting 2024 (Q1 2023) nog niet te kwantificeren zijn. Het gaat om kosten in verband met de implementatie WOO, WEP en WMEVB; de nieuwe archiefwet; BIO en NEN 7510 beheersing; Hotspots Corona en verdere verfijning van het MIS. Kosten die onvermijdelijk zijn wegens wettelijke verplichtingen. In de kwartaalrapportages voor de monitoring van de eerste begrotingswijziging 2023, wordt een specificatie van incidentele en structurele lasten opgenomen.

1.1.4.1. Algemene kosten

Binnen de algemene kosten vallen de kosten van alle leidinggevenden. Met de 1e begrotingswijziging 2023 – de Basis op Orde- is akkoord gekomen voor een lijnorganisatie met uitbreiding met onder andere managers AGZ en JGZ en een aantal teamregisseurs. Deze personele lasten vallen onder de algemene kosten.

Vanuit de eerste begrotingswijziging 2023 is er ruimte gekomen voor twee tijdelijke projectleiders, voor de periode van twee jaar: april 2023-maart 2025. Deze incidentele lasten verklaren de wijziging in personele lasten. Daarnaast zijn er materieel kosten die niet direct aan één bedrijfsonderdeel toe te rekenen zijn. Denk aan kosten voor verzekering, accountantsdiensten, bankkosten et cetera. Het is het streven in 2023 een slag te maken waarbij een verdere verbijzondering naar andere posten binnen overhead plaatsvindt. Het zal dan gaan om (administratieve) wijzigingen die deze kosten zullen laten dalen, maar die elders dan weer terugkomen. Dit zal invloed hebben op de meerjarenraming (budgetneutraal). De opbrengsten bestaan uit de doorbelasting aan IJZ voor gebruik van de faciliteiten van GGD Zeeland.

Algemene kosten	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	1.217.600	1.073.600	1.025.400	1.025.400
Materiële lasten	269.000	269.000	269.000	269.000
Opbrengsten	-163.100	-163.100	-163.100	-163.100

1.1.4.2. Financiën

De afdeling financiën heeft in 2023 een begin gemaakt met het verder professionaliseren (en automatiseren) van de boekhouding, wat de materiële kosten verklaart. De opbrengsten bestaan uit rentebaten die voortkomen uit de lening aan de GGE. Stichting GGE heeft het economisch eigendom van het gebouw aan de Westwal in Goes en is verantwoordelijk voor het onderhoud.

Financiën	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	353.700	353.700	353.700	353.700
Materiële lasten	17.200	17.200	17.200	17.200
Opbrengsten	-183.600	-183.600	-183.600	-183.600

1.1.4.3. HRM

Vanuit de begrotingswijziging Basis op Orde is de HRM afdeling versterkt met onder andere een preventiemedewerker. Kosten voor werving & selectie blijven onverminderd hoog gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Het verder uitwerken van het functiegebouw hangt daarmee samen. Ook het uitbesteden van de loonadministratie is een terugkerende kostenpost.
HRM voert het Hybride thuiswerkbeleid uit. Na een inhaalslag in 2023, is hiervoor jaarlijks een budget van 10.416 beschikbaar, wat opgenomen is in de materiële kosten van team HRM.

In de begrotingswijziging Basis op Orde hebben we aangegeven dat we naast het ziekteverzuim korter dan 6 weken – wat we intern opvangen – maatregelen hebben genomen voor het opvangen van ouderschapsverlof en verzuim langer dan 6 weken. Deze gelden staan opgenomen onder 'ziektevervanging Overhead' en worden indien nodig administratief overgeboekt (met een MT-besluit) naar het organisatieonderdeel waar ze ingezet worden.

Het gaat om de volgende (structurele) bedragen (zonder index uit 2023, prijspeil 2022):

Ouderschapsverlof	23.198
Langdurend ziekteverzuim	303.114

HRM	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	578.700	578.700	578.700	578.700
Ouderschapsverlof en langdurig ziekteverzuim (personele lasten)	339.000	339.000	339.000	339.000
Materiële lasten	213.800	213.800	213.800	213.800

HRM is ook verantwoordelijk voor het centraal opleidingsbudget. Dit bestaat uit twee delen: een deel budget voor opleidingen behorend bij het beroep – verantwoord als materiële lasten, en een deel vervangingskosten voor Opleiden, Training en Oefenen van de crisisorganisatie, verantwoord als personele lasten.

Centraal Opleidingsbudget	2024	2025	2026	2027
Personele kosten OTO	31.200	31.200	31.200	31.200
Materiële lasten	72.500	72.500	72.500	72.500

1.1.4.4. Communicatie

De afdeling communicatie richt zich, naast de interne GGD organisatie, op externe doelgroepen én ondersteunt het primaire proces in uitingen naar buiten. In 2024 staat een ingrijpend herontwerp van de website gepland. Intern wordt gebruikgemaakt van de functionaliteiten van Embrace als middel voor communicatie en archivering. De kosten van deze software zijn flink gestegen.

Communicatie	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	225.400	225.400	225.400	225.400
Materiële kosten	90.600	90.600	90.600	90.600

1.1.4.5. Informatievoorziening en automatisering

Afdelingen ICT en Functioneel Beheer opereren elk op ieders eigen terrein. Waar de focus van ICT voornamelijk op licenties, hard- en software, beveiliging en ondersteuning rondom de (cloud)werkplek is gericht, opereert Functioneel Beheer op applicatie inhoudelijk en inzichtelijk terrein, met betrekking tot processen en workflows. Ook richten zij zich op de beschikbaarheid van managementinformatie en data-gedreven informatie.

Het bedrijfsonderdeel is in 2023 geconfronteerd met flinke prijsstijgingen voor diensten en systemen die onmisbaar zijn om het werk (zowel in het primaire proces als voor sturing) uit te kunnen voeren. Niet meegaan in de hogere prijzen is geen optie. De afdeling ICT draagt hiernaast ook de afschrijvingskosten voor alle ICT toepassingen van de gehele organisatie.

Functioneel Beheer en ICT	2024	2025	2026	2027
Personele kosten functioneel beheer	272.100	272.100	272.100	272.100
Personele kosten ICT	499.000	499.000	499.000	499.000
Materiële kosten functioneel beheer	252.000	252.000	252.000	252.000
Materiële kosten ICT	871.100	871.100	871.100	871.100

1.1.4.6. Huisvesting, facilitaire zaken en inkoop

Het team Huisvesting, Facilitair en Inkoop draagt de verantwoordelijkheid voor onderhoud aan en investeringen in alle GGD-locaties. Het kantoorpand aan de Westwal in Goes is hiervan een onderdeel. Huur en onderhoudskosten bepalen hier de materiële lasten. De kosten van de consultatiebureaus worden in het primaire proces verantwoord.

In het kader van de verkenning naar samenwerking met VRZ en RUD is het onderzoek dat in 2016 is gestart naar huisvesting, in verband met ouderdom en staat van het gebouw aan de Westwal 37, tijdelijk 'on hold' gezet. Als gevolg hiervan zijn investeringen in het gebouw minimaal en is voornamelijk curatief onderhoud gepleegd bij storingen aan installaties. In 2022 is in verband met bedrijfszekerheid en gezondheidsrisico's achterstallig onderhoud uitgevoerd dat onontkoombaar en onuitstelbaar was.

Inkoop/contractmanagement is een functie die centraal voor de gehele organisatie wordt uitgevoerd. Naast het beste product (of dienst) tegen de meest voordeligste prijs afgezet tegen kwaliteit kunnen met het inkoopbeleid verschillende doelen nagestreefd worden. GGD zet hier sinds een paar jaar op in, niet alleen uit kostenoverweging, maar ook om de kwaliteit van de dienstverlening te borgen.

Facilitair en huisvesting	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	873.700	873.700	873.700	873.700
Materiële kosten	4.900	4.900	4.900	4.900
Materiële kosten huisvesting Westwal	566.000	566.000	566.000	566.000

1.1.4.7. Ondersteuning Bestuur en Directie

Ondersteuning Bestuur en Directie (OBD) omvat een team wat breder ondersteunend werkt dan alleen voor bestuur en directie, maar waar ook beleidsmatige ondersteuning van de primaire taken onder valt, zowel in het Basis Taken Pakket als in projecten. Specialistische kennis (functionaris gegevensbescherming, juridische zaken) wordt ingehuurd en is opgenomen bij de materiële kosten.

Ondersteuning bestuur en directie	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	1.256.300	1.256.300	1.256.300	1.256.300
Materiële kosten	213.900	213.900	213.900	213.900

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) verdient een aparte plaats in de begroting. De OR is het medezeggenschapsorgaan van GGD Zeeland. Ze fungeert als belangenbehartiger, vertolker, spreekbuis en antenne in het belang van de medewerkers én van de organisatie, en is de gesprekspartner van de Directeur Publieke Gezondheid. Op deze manier draagt de OR bij aan het goed functioneren van de organisatie en het bereiken van haar doelstellingen. De ondernemingsraad voert haar taken uit op basis van de Wet op de Ondernemingsraden en is in 2022 in verband met de omvang van de organisatie (inclusief COVID) gegroeid naar 11 leden met daarnaast een ambtelijk secretaris.

De bezetting is nu breder verdeeld over de organisatie waardoor de OR niet alleen op onderdelen maar ook GGD breed en meer toekomstgericht kan adviseren. De OR heeft daarom de intentie om deze zittingsperiode, in te zetten op het bereiken van een vooruitstrevende organisatie waar vakbekwame professionals werken in een positief werkklimaat. De OR hanteert 'waarderend leiderschap' als uitgangspunt bij de werkwijze.

OR	2024	2025	2026	2027
Personele kosten	113.700	113.700	113.700	113.700
Materiële kosten	500	500	500	500

1.1.5. Algemene dekkingsmiddelen

De paragraaf Algemene dekkingsmiddelen toont, conform artikel 8 BBV, welke middelen gebruikt worden om de doelen te realiseren, naast de middelen die een rechtstreeks verband houden met de uitgaven.

We maken hier een onderscheid tussen GGD (inclusief Veilig Thuis) en IJZ

GGD Zeeland

Als uitgangspunt is de programmabegroting 2023 genomen, verhoogd met de 1e begrotingswijziging 2023 GGD (Basis op Orde).

Incidentele middelen (vanuit de 1e begrotingswijzing (Basis op Orde)) waren voor 2023 materieel 71.850 (24.000 voor materiële wijzigingen in het primaire proces en 47.850 voor materiële wijzigingen in de bedrijfsvoering) en personeel 134.546 voor de inzet van twee projectmanagers.

:

Bij het samenstellen van de begroting 2024 en verder, is in eerste instantie gewerkt met de oorspronkelijke VZG indexering.

Medio maart 2023 werd bekend dat deze voor 2023 gewijzigd wordt, wat zal moeten leiden tot een begrotingswijziging voor 2023. Vanuit de begeleidingscommissie kwam de vraag te specificeren wat de verhoging in de begroting was als gevolg van de ophoging van de norm, en welk deel de facto door GGD extra gevraagd wordt.

Met onderstaande uiteenzetting laten we zien hoe de berekeningen tot stand zijn gekomen.

Begrotingsjaar 2023	**GGD structureel**	**GGD incidenteel**	**GGD totaal**	
Totaal begrotingsjaar 2022 eindsaldo	**16.687.931**		**16.687.931**	
Totaal begrotingsjaar 2023 beginsaldo	16.687.931		16.687.931	
Programmabegroting 2023-2026 VZG index + 2,7%	449.538		449.538	
Programmabegroting 2023-2026 VZG index +4.5% = 7.2% (het meerdere bovenop de oorspronkelijke indexering)	751.993		751.993	1
	17.889.462		**17.889.462**	A
Programmabegroting 2023-2026 meerkosten t.o.v. VZG richtlijn	513.973		513.973	
Programmabegroting 2023-2026 inkomsten derving MRU bus TBC	105.645		105.645	
Begrotingswijziging 2022 nr. 5 Prenataal huisbezoek (mutatie t.o.v. 2022)	63.984		63.984	
Nieuwe VZG index over de 3 voorgaande bedragen	42.219		42.219	2
	732.821		**732.821**	**B**
Totaal begrotingsjaar 2023 excl. begrotingswijzigingen	**18.622.283**		**18.622.283**	**A+B**
Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD loonkosten (prijspeil 2022 + 3,1%)	2.455.627	179.390	2.635.017	
Af: Fasering invullen vacatures GGD op orde 2023 (prijspeil 2022 + 3,1%)	-157.124	-44.844	-201.968	

Som: Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD loonkosten incl. fasering vacatures (prijspeil 2022 + 3,1%)	**2.298.503**	**134.546**	**2.433.049**	
Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD materiele kosten (prijspeil 2022)	142.550	71.850	214.400	
Subtotaal begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD op orde	**2.441.053**	**206.396**	**2.647.449**	
Begrotingswijziging 2023 nr. 2 Nu niet zwanger (prijspeil 2022)	90.500		90.500	
Subtotaal mutaties 2023 (begrotingswijziging 2023 nr. 1 en 2)	**2.531.553**	**206.396**	**2.737.949**	**C**
Programmabegroting 2023-2026 VZG index van 3,1% -> 7,2% (over C)	94.239	5.516	99.755	**3**
Programmabegroting 2023-2026 VZG index 7,2% (over BW nr. 1 mat kn + BW nr. 2) – over D en E	16.780	5.173	21.953	**4**
Subtotaal begrotingswijzigingen incl. indexering	2.642.571	217.086	2.859.657	**C+3+4**
Totaal generaal 2023	21.264.855	217.086	21.481.940	
De VZG norm 2023 (7.2%) is gebaseerd op een verdeling looncomponent / materieel component van 2/3e – 1/3e. Voor GGD Zeeland geldt dat er deze verhouding 78%-22% is. Met deze verhouding zou de VZG norm voor de GGD 7,4% moeten zijn. Het verschil van 0.2% vraagt de GGD op te nemen in de gemeentelijke bijdrage (0.2 % van het totaal generaal 2023)	42.530	434	42.964	**5**
Totaal begrotingsjaar 2023	21.307.384	217.520	21.524.904	

Totaal gevolgen ophoging VZG norm 2023:

Conform ledenbrief VZG 15 maart 2023; ophogen indexeringsnorm VZG 2023

Verhoogde indexering op beginsaldo begrotingsjaar 2023	751.993	(1)
VZG index over begrotingswijzigingen besloten voorafgaand aan 2023	42.219	(2)
VZG index over GGD Basis op orde loonkosten	99.755	(3)
VZG index over GGD Basis op orde materiele kosten / NNZ	21.953	(4)
Totaal door verhoging VZG norm	**915.920**	

Extra gevraagde bijdrage 2023, gevraagd bij begroting 2024 – besluit AB verwacht september 2023

Aangepaste normering VZG norm wegens andere P/M verhouding 2023	42.964	(5)

Begrotingsjaar 2024	GGD structureel	GGD incidenteel	GGD totaal	
Totaal begrotingsjaar 2023 eindsaldo	**21.307.384**		**21.307.384**	*
Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD loonkosten (2 project leiders t/m 2025-Q1)		179.390	179.390	
Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD loonkosten (fasering 2023 n.v.t in 2024) (prijspeil 2022 + 3,1% plus meerkosten van 7.2%)	163.566		163.566	
Begrotingswijziging 2022 nr. 5 Prenataal huisbezoek (mutatie t.o.v. 2023)	25.595		25.595	
Subtotaal	21.496.545	179.390	21.675.935	
VZG norm 3,4 %	730.883	6.099	736.982	6
Veilig Thuis: CZW indexeert vergoeding 2022 (1.687.537) niet. GGD vraagt indexering daarvan via de gemeentelijke bijdragen met ingang van 2024 (verhoging 2023 hierin wel opgenomen)	183.010		183.010	7
Aanvullende Diensten in primaire begroting 2023 opgenomen voor 502.699 – te hoog. Formatie 3,17 fte gebaseerd op omzet 273.514, waarover ook afspraken met gemeenten zijn gemaakt. Voorgesteld wordt om dit bedrag structureel te dekken door verhoging van de gemeentelijke bijdrage	229.185		229.185	8
Subtotaal begroting 2024	22.639.623	185.489	22.825.103	
VZG norm 2024 3,4% is gebaseerd op looncomponent 2/3e deel en materieel 1/3e deel. De primaire begroting 2023 aangevuld met de BW GGD op orde laat voor 2023 een verhouding zien van78%-22%. Op basis van deze verhouding zou de VZG norm uit moeten komen op 3,6% Het verschil van 0,2% vraagt de GGD op te nemen in de gemeentelijke bijdrage	45.279		45.279	9
Totaal begrotingsjaar 2024	22.684.902	185.489	22.870.382	

* Uitgangspunt is dat de aangepaste normering wegens andere P/M verhouding voor 2023 gehonoreerd wordt

VZG norm 2024 3.4%

Ophoging met VZG norm 2024	736.982	(6)

Extra gevraagde bijdrage 2024, gevraagd bij begroting 2024 – besluit AB verwacht september 2023

Bijdrage CZW indexering via gemeentelijke bijdrage	183.010	(7)
Te hoog begrote opbrengsten aanvullende diensten	229.185	(8)
Aangepaste normering VZG norm wegens andere P/M verhouding 2024	45.279	(9)

Standenregister gemeentelijke bijdrage	GGD structureel	GGD incidenteel	GGD totaal
Begrotingsjaar 2025			
Totaal begrotingsjaar 2025 beginsaldo	22.684.902	-	22.684.902
Begrotingswijziging 2023 nr. 1 GGD loonkosten (2 project leiders t/m 2025-Q1)		46.372	46.372
Begrotingswijziging 2022 nr. 5 Prenataal huisbezoek (mutatie t.o.v. 2024)	40.950		40.950
	22.725.852	46.372	22.772.225
Ophoging VZG norm 2025: 0 %	-	-	-
Totaal begrotingsjaar 2025	**22.725.852**	**46.372**	**22.772.225**
Totaal begrotingsjaar 2026 beginsaldo	22.725.852	-	22.725.852
Begrotingswijziging 2022 nr. 5 Prenataal huisbezoek (mutatie t.o.v. 2024)	-		-
	22.725.852	-	22.725.852
Ophoging VZG norm 2025: 0 %	-	-	-
Totaal begrotingsjaar 2026	**22.725.852**	**-**	**22.725.852**
Totaal begrotingsjaar 2027 beginsaldo	22.725.852	-	22.725.852
Begrotingswijziging 2022 nr. 5 Prenataal huisbezoek (mutatie t.o.v. 2024)	-		-
	22.725.852	-	22.725.852
Ophoging VZG norm 2025: 0 %	-	-	-
Totaal begrotingsjaar 2027	**22.725.852**	**-**	**22.725.852**

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland

Ook voor IJZ is de programmabegroting 2023 het uitgangspunt. Er zijn geen begrotingswijzigingen 2023 voor IJZ, maar wel een structurele doorwerking voor 2023 en verder vanuit de 8e begrotingswijziging (n.a.v. de bestuursrapportage 2022). Het begrote bedrag van IJZ kent twee indexaties. De zorg-in-natura kosten voor 2024 zijn geïndexeerd op basis van de voorlopige OVA-index voor 2023 van 4,74%. Voor de uitvoeringskosten en voor Taskforce jeugd is de VZG-norm voor 2024 van 3,4% gebruikt.

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	2023	2024	2025	2026
Primaire begroting 2023 (AB 8-7-22)	121.597.186	121.597.186	121.597.186	121.597.186
Zienswijze begroting 2023 (AB 8-7-22)	721.767	699.301	839.086	983.065
8e bw. 2022 (struct.) (AB 16-12-2022)	4.130.243	4.523.027	4.523.027	4.523.027
Volume, VZG- en OVA-indexatie		7.252.906	7.009.221	6.865.242
Totaal	**126.449.196**	**134.072.420**	**133.968.520**	**133.968.520**

Verdeling over inwoneraantal

De Algemene dekkingsmiddelen komen vanuit de dertien Zeeuwse gemeenten. Afhankelijk van het bestedingsdoel, wordt er een verdeelsleutel gemaakt naar totaal aantal inwoners, naar inwoners in de leeftijdsgroep 0 tot 19 jaar of naar het macro budget.

Onderdeel	Taakveld	Verdeelsleutel
WPG	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
Gem projecten	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
Verwijsindex	7.1 Volksgezondheid (WPG collectief)	inwoner
BDU*uniform	7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ, RVP)	0-19 jr.
Rijksvaccinatieprogramma (AB 14-12-18)	7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ, RVP)	0-19 jr.
BDU* maatwerk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	inwoner
Toezicht WMO	6.6 Maatwerkvoorzieningen	inwoner
MBO ziekteverzuim	4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	0-19 jr.
Veilig Thuis	6.2 Wijkteams	macro
Veilig Thuis radarfunctie (AB 14-12-18)	6.2 Wijkteams	0-19 jr.
Veilig Thuis (AB 20-12-19)	6.2 Wijkteams	Macro

* BDU staat voor brede doeluitkering. Het is een financieringsprogramma vanuit de rijksoverheid dat voor diverse onderwerpen wordt gebruikt.

We gaan hierbij uit van de volgende inwoneraantallen (bron: waarstaatjegemeente.nl, opgehaald maart 2023):

	inwoner	inwoner %	leeftijd 0-19 jaar	0-19 jaar %	gem macrobudget 2015 t/m 2018 %
Zeeland: Borsele	22.847	5,91%	5.128	6,48%	5,63%
Zeeland: Goes	38.950	10,07%	7.802	9,85%	9,83%
Zeeland: Hulst	27.533	7,12%	4.964	6,27%	6,44%
Zeeland: Kapelle	13.020	3,37%	3.117	3,94%	2,68%
Zeeland: Middelburg	49.199	12,72%	10.738	13,56%	16,01%
Zeeland: Noord-Beveland	7.668	1,98%	1.228	1,55%	2,22%
Zeeland: Reimerswaal	22.920	5.93	6.138	7.75	6,03%
Zeeland: Schouwen-Duiveland	24.152	8.83	6.433	8.13	7,41%
Zeeland: Sluis	23.141	5.98	3.907	4.93	4,59%
Zeeland: Terneuzen	54.501	14.09	10.285	12.99	15,02%
Zeeland: Tholen	26.401	6.83	6.387	8.07	7,46%
Zeeland: Veere	21.850	5.65	4.441	5.61	3,95%
Zeeland: Vlissingen	44.585	11.53	8.602	10,87%	12,73%
Totaal (Programmabegroting 2024-2027)	**386.767**	**100,00%**	**79.170**	**100,00%**	**100,00%**

Verdeling over taakvelden

De programmalijnen van GGD Zeeland komen niet een op een overeen met de taakvelden zoals gemeenten die kennen. Het meest in het oog springend is het taakveld 7.1 Volksgezondheid, waarvan de GGD taken uitvoert binnen alle programmalijnen. Het is hiermee niet mogelijk een directe lijn te leggen tussen taken en middelen.

Taakveld	Programmalijn GGD	Omschrijving naar gemeenten
0.4 Overhead	1.1.4 Overhead en kostentoerekening	Niet gespecificeerd
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.1.1.3 Sociale veiligheid	Bijdrage 2023 t/m 2026 nieuw ** 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams	1.1.2 Veilig Thuis	Bijdrage 2023 t/m 2026 nieuw ** 6.2 Wijkteams (Veilig Thuis)
6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.1.1.1 Fysieke Veiligheid en bescherming	Bijdrage 2023 (P) Toezicht WMO 6.6 Maatwerkvoorzieningen
7.1 Volksgezondheid	1.1.1.1 Fysieke Veiligheid en bescherming 1.1.1.2 Gezondheid in de wijk 1.1.1.3 Sociale veiligheid 1.1.4 Overhead en kostentoerekening	Gem projecten 7.1 Volksgezondheid (WPG Collectief)_WPG Bijdrage 2023 t/m 2026 nieuw ** 7.1 Volksgezondheid (BDU JGZ, RVP) Begrotingswijziging 2022-5: Prenataal huisbezoek Begrotingswijziging 2023-1: GGD op orde structureel WPG Begrotingswijziging 2023-1: GGD op orde structureel overhead Begrotingswijziging 2023-2: NNZ

1.1.6. Onvoorzien en Vennootschapsbelasting

De post onvoorzien bedraagt jaarlijks € 15.000. Het betreft een meerjarig incidentele post bedoeld voor onvoorziene incidentele uitgaven.

Vennootschapsbelasting (VpB) is alleen verschuldigd over de activiteiten in de programmalijn Sociale Veiligheid en wordt voor 2024 ingeschat op € 6.600.

1.2. DE PARAGRAFEN

1.2.1. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Met kapitaalgoederen worden voor de GGD alle materiële duurzame productiemiddelen bedoeld. GGD Zeeland heeft geen immateriële vaste activa.

Investeringen; afschrijvingstermijnen en vervanging

GGD Zeeland houdt bij aanschaf van kapitaalgoederen rekening met het eventueel vervangen van de kapitaalgoederen op termijn (vervangingsschema), zodat dit bij vervanging (over het algemeen) niet leidt tot hogere, onvoorziene lasten.

In 2022 is een begin gemaakt met het verder detailleren van benodigde herinvesteringen om zo te komen tot een realistisch meerjarig investeringsplan. Kapitaalgoederen worden lineair afgeschreven; de afschrijvingstermijnen zijn vermeld in de financiële verordening. Hierop zijn geen wijzigingen gepland.

Onderhoud gebouw Westwal Goes

Van het gebouw aan de Westwal in Goes heeft de GGD het juridisch eigendom. De Stichting GGE heeft het economisch eigendom. De GGE is verantwoordelijk voor het onderhoud en heeft in verband hiermee een bestemmingsreserve onderhoud gevormd.

In 2022 is, conform besluitvorming eind 2021, onderhoud gepleegd aan het gebouw aan de Westwal dat onuitstelbaar en onontkoombaar was. In 2023 wordt een bestuurlijke verkenning uitgevoerd naar huisvesting GGD/RUD/VRZ. De uitkomst hiervan wordt voor de zomer verwacht.

1.2.2. Paragraaf Bedrijfsvoering

Met de eerste begrotingswijziging 2023 zijn we afgestapt van zelforganiserende teams en zijn we (weer) gaan werken volgens het model van een lijnorganisatie. Teamregisseurs begeleiden het primaire proces en vormen de schakel tussen het primaire proces, management en bedrijfsbureau. Zo willen we de bedrijfsvoering GGD breed verbeteren. Hierbij staan effectiviteit, efficiency én voorspelbaarheid centraal.

Het doel is beter in control te komen, waarbij we aandacht blijven houden voor een goede balans tussen (hoeveelheid) taken van de GGD en de beschikbare middelen (waaronder menskracht en financiële middelen) om aan de opdracht van onze gemeenten te voldoen. Het opnieuw opzetten van een lijnorganisatie is hier een belangrijk onderdeel van en hét aandachtspunt voor de gehele komende (meerjarige) beleidsperiode. Op basis daarvan hebben wij voor de aankomende periode de volgende speerpunten centraal staan:

- duurzame inzetbaarheid van medewerkers;
- blijvende aandacht voor verbeteringen in de P&C-cyclus inclusief afstemming hiervan op de behoeften van de interne en externe partners (gemeenten, w.o. de gemeenteraden).

Hiervoor wordt geïnvesteerd in digitale, realtime informatievoorziening, met daarin managementinformatie op elk operationeel niveau. Informatiebeveiliging is daarbij cruciaal. Op dit onderwerp zoeken we de samenwerking met andere uitvoeringsinstellingen (VRZ en RUD).

Inhuur derden

Derden in de vorm van inhuur wordt in een tweetal situaties gedaan. Enerzijds is er de incidentele vraag naar specialistische kennis (bijvoorbeeld juridisch of fiscaal); het is doelmatiger om hiervoor in te huren. In het primaire proces wordt van diensten van derden gebruikgemaakt als dit strikt noodzakelijk is, bijvoorbeeld wanneer reguliere vacatures niet kunnen worden ingevuld of sprake is van urgente capaciteitsbehoefte.
De post inhuur derden wordt daarmee zo veel mogelijk benut voor onontkoombare situaties.

Strategische Personeelsplanning en Duurzame Inzetbaarheid

Ons personeel is ons belangrijkste kapitaal: door strategische personeelsplanning (SPP) willen we anticiperen op de opbouw van het personeelsbestand en structurele tekorten in bepaalde functies, waaronder artsen, oplossen. In 2020 is gestart met strategische personeelsplanning door aan te sluiten bij het Deltaplan, waarin zorg- en welzijnsorganisaties samenwerken aan behoud en toestroom van personeel in deze sector. We nemen

deel aan gezamenlijk uitstroomonderzoek, regionale activiteiten voor vitale medewerkers en zoeken de samenwerking op het terrein van arbeidsmarktcommunicatie. Vanaf 2023 pakken we dit intern verder op als project, zodat we als organisatie beter kunnen anticiperen en reageren op veranderingen in de vraag naar arbeid en aansluiten bij regionale oplossingen. Doel hiervan is zodanig georganiseerd te zijn dat de taken uitgevoerd kunnen blijven worden die nodig zijn om de doelstellingen van GGD Zeeland te behalen.

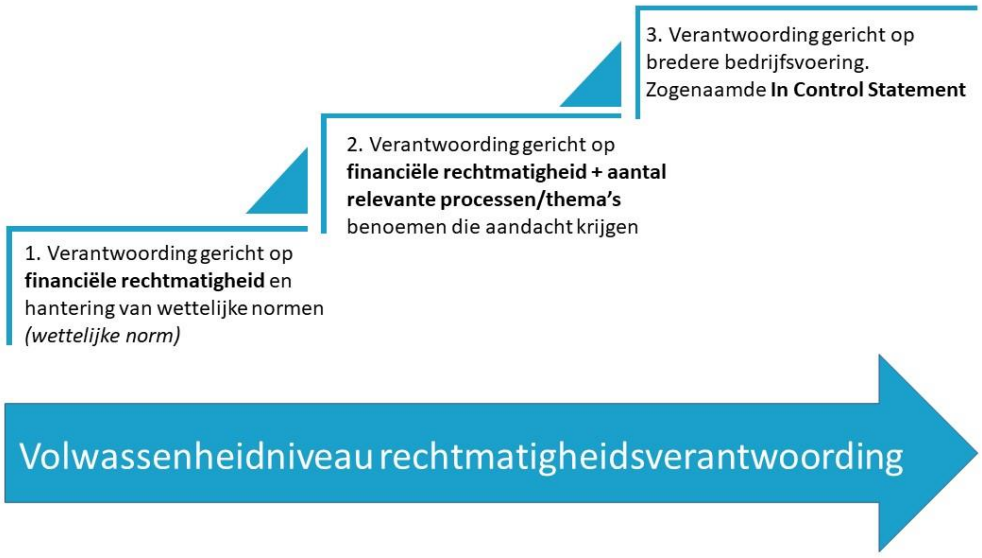
Inzet personeel

Voor 2024 staat de volgende formatie begroot:

Programmalijn	Aantal fte	Opmerkingen
Fysieke veiligheid en bescherming	35.74	
Gezondheid in de wijk	112.13	Dit is exclusief de additionele capaciteit bij JGZ
Sociale Veiligheid	5.37	
Veilig Thuis	32.56	
Overhead	64.63	Waarvan 2 fte incidenteel 1/4/2023-31/3/2025
Subtotaal GGD Zeeland	250,43	
Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	13,78	
Totaal	**261.24**	

Rechtmatigheidsverantwoording

Ook de GR moet een rechtmatigheidsverantwoording afgeven. In het AB is besloten dat de GR een basis ambitieniveau (niveau 1) heeft voor de jaren 2023 tot en met 2025, waarbij we als verantwoordingsgrens 3% van het lastentotaal inclusief dotaties aan reserves hanteren, en indien relevant, afwijkingen vanaf 1% in de paragraaf bedrijfsvoering toelichten indien het bestuurlijk relevante onderwerpen betreft.

De commissie BADO heeft in hun notitie van maart 2020 het basale ambitieniveau als eerste stap benoemd in het groeimodel van rechtmatigheidsverantwoording. In 2023 heeft de GGD, mede door het accorderen van de 1e begrotingswijzing 2023 de eerste stappen in dit proces gezet.

1.2.3. Paragraaf Financiering

De paragraaf financiering is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido, 2001). De treasuryfunctie heeft tot doel tegen gunstige condities en tegen zo laag mogelijke kosten te voorzien in de benodigde financieringsmiddelen en daarbij risico's zoveel mogelijk uit te sluiten en te beperken.

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). In de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) zijn kaders opgenomen ter beperking van de risico's. De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF, 2013) bepaalt onder meer dat Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van gemeenschappelijke regelingen niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal, met een minimum van 300.000,-.

De uitkomst is verwerkt onder het onderdeel Kengetallen in paragraaf 1.2.4. Paragraaf Weerstands- vermogen en risicobeheersing

Renterisiconorm

GGD Zeeland heeft geen leningen met een looptijd van 1 jaar of langer, zodat geen toetsing plaatsvindt op de renterisiconorm.

1.2.4. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement is een vast onderdeel van goed bestuur (Good Governance) en een belangrijk middel om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Met deze paragraaf voldoen we ook aan de eisen van het BBV (artikelen 9 en 26).

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's 1)
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's 1)

1) Risico's moeten in dit verband worden opgevat als reële, doch niet altijd te kwantificeren, bedreigingen die, ook nadat maximale inspanningen zijn verricht om het optreden ervan te voorkomen, of de gevolgen ervan te verminderen, kunnen leiden tot uitgaven die niet begroot zijn. We nemen alleen die risico's op die het benodigde weerstandsvermogen met 25.000 of meer beïnvloeden.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is in artikel 11 BBV omschreven als 'de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken'. Het geeft aan in welke mate de GGD in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid aanzienlijk moet worden aangepast. Het gaat daarbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit, ofwel de beschikbare (financiële) middelen die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar zijn, en de risico's.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's die GGD Zeeland loopt zijn bepalend voor de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. Om deze te bepalen is het noodzakelijk om de risico's te voorzien van een kwantificering van zowel kans als financiële gevolgen. Door de maximale gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen ontstaat een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen. Immers, het is vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Daarnaast zal niet ieder risico zich maximaal voordoen. Tot slot is een aantal risico's qua omvang en waarschijnlijkheid niet in te schatten.

Voor 2024 zijn de volgende significante risico's benoemd:

Risico	Toelichting
1. DUMO budget Veilig Thuis	Vanaf 2025 worden de middelen uit de Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke Opvang (budget Vlissingen) door gedecentraliseerd naar alle Zeeuwse gemeenten. Vanuit dit budget (middels een subsidie via het CZW Bureau) wordt Veilig Thuis nu (prijspeil 2022) voor ca 1.687.500.000 (=53% van totale financiering CZW + gemeenten) gefinancierd. Gemeenten dienen opnieuw te beslissen op welke wijze zij de diensten vanaf 2025 willen financieren. Indien de financiering stopt is het risico dat de bedrijfsvoering en dienstverlening bij Veilig Thuis niet kan worden voortgezet en dat daarbij personeel moet afvloeien met bijbehorende kosten.
2. Incidentele subsidie VT	Onderdeel van de financiering door het CZW Bureau/centrumgemeente Vlissingen is een (nu nog) incidentele subsidie van € 571.600,- voor de versterking van Veilig Thuis. Deze subsidie wordt steeds als incidenteel benoemd. Als deze niet (tijdig) wordt omgezet in een structurele financiering loopt de reguliere bedrijfsvoering gevaar. De schaarste op de arbeidsmarkt en de lange inwerkperiode maakt het noodzakelijk personeel langere contracten te bieden dan een jaar. Dit effect op de bedrijfsvoering geeft het risico dat de wachtlijsten oplopen als gevolg van de voortzetting van het hoge aantal meldingen en de toegenomen adviesvragen. Bij oplopende wachtlijsten moeten medewerkers meer tijd investeren om het zicht op de veiligheid te behouden, daarnaast duurt het langer voordat meldingen van burgers en professionals kunnen worden opgepakt. Het blijft onvoorspelbaar wat er in deze periode met een gezin kan gebeuren. Daarmee ontstaat een risico op mogelijke claims, advocaat- en tuchtrechtkosten en onveilige situaties binnen gezinnen. Dat laatste is niet te kwantificeren in euro's.
3. Verplicht eigen risicodrager	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn verplicht eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW). Als eigenrisicodrager voor de WW betaalt GGD de kosten van de WW-uitkering, als (ex)-werknemers werkloos worden. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is dit risico 10% lager ingeschat dan voorheen.
4. Claims niet voldoen wetgeving (AVG, Archiefwet)	Claims als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv. AVG) of extra onvoorzienbare kosten als gevolg van implementatie nieuwe wetgeving (bv. Archiefwet). Door de basis verder op orde te brengen zou dit risico in de komende jaren aanzienlijk moeten verminderen.
5. Beschikbaarheid arbeidskrachten/ kosten inhuur	Beschikbaarheid arbeidskrachten en uitval in die gevallen waarin slechts één persoon bepaalde werkzaamheden verricht en krapte op de arbeidsmarkt, leiden tot hogere kosten in verband met inhuur van extern personeel. Vanuit de eerste begrotingswijziging 2023 is een budget beschikbaar gekomen voor ziektevervanging waardoor dit risico wat lager ingeschat kan worden.
6. Medisch beroepsrisico	Medisch beroepsrisico kosten juridische bijstand. Gezien het risico op incidenten (COVID-19) was deze som verhoogd. Die is nu weer naar beneden bijgesteld. Wel is de kans verhoogd door een veranderde maatschappelijke moraal.
7. Juridische procedures	Risico op (juridische) procedures, onder meer bij aanbestedingstrajecten en arbeidsgeschillen en geschillen bij toepassing overige wetgeving.
8. WNRA	Invoering WNRA in 2020 waardoor in voorkomende gevallen een transitievergoeding verschuldigd is bij ontslag.
9. Prijsstijgingen beoogde investeringen	Het meerjarig Investeringsplan is opgesteld op basis van prijzen in 2022. Door de prijsstijgingen van onder meer grondstoffen, halfgeleiders, chips en halffabricaten, is het mogelijk dat de geraamde investeringsbudgetten niet afdoende zijn. Deze prijsstijgingen worden veroorzaakt door

	marktverstoringen. De toekomstige kapitaallasten kunnen hierdoor onder druk komen te staan en hoger zijn dan nu berekend. Gerekend is met een investeringslast van gemiddeld 400.000,-.
10. Cyberattack/ uitval ICT	Ransomware of een andere externe aanval op de ICT-infrastructuur met financiële schade en langdurige uitval van diensten tot gevolg.
11. CAO stijging/ VRZ	In de begroting 2024 is uitgegaan van een loonstijging van 3,4%; de VZG-norm. De werkelijke loonkostenstijging als gevolg van CAO vanaf 2024 of een wijziging van pensioenpremie zal hiervan afwijken. Een nadelig verschil van 1% over €20.902.640 (het begrotingstotaal) is meegenomen als risico.
12. FG-diensten en wetgeving artsen	De continuïteit van de Forensisch Geneeskundige (FG) diensten is met ingang van februari 2022 onder druk komen te staan wegens vertrek van twee van de drie FG artsen en een sterk jarenlang tekort op deze arbeidsmarkt. Sinds 2021 wordt (in samenwerking met andere GGD'en en GGD/GHOR Nederland) onderzocht hoe de bezetting op peil gebracht kan worden (Zebralim, huisartsen, artsen in opleiding). Met de politie was een contract afgesloten voor (niet wettelijke) dienstverlening op FG gebied. Door het personeelstekort kon de GGD niet voldoen aan de daarin genoemde afspraken en is het contract opgezegd vanaf januari 2022. Indien er geen contractverlenging met de politie mogelijk is waarbij GGD aan de genoemde voorwaarden kan voldoen, verricht GGD alleen de wettelijke taak gemeentelijke lijkschouw. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdragen. Nieuwe wetgeving met nieuwe taken voor onze artsen, zoals bijvoorbeeld het elektronisch voorschrijf systeem, kan verhoging van structurele lasten met zich meebrengen.
13. IJZ: overnamen jeugdhulpaanbieders	Inkooporganisatie jeugd: Een faillissement/ overname van jeugdhulpaanbieder(s) kan leiden tot aanzienlijke kosten voor deelnemende gemeenten IJZ, in het geval er geen alternatieve aanbieders zijn.
14. IJZ: jeugdwet open einde regeling	Inkooporganisatie Jeugd: De jeugdwet is een open-einde regeling waarbij de toegang door gemeenten wordt beheerd en beheersing van de hoogte van deze kosten buiten de invloedssfeer van inkooporganisatie Jeugd ligt.
15. IJZ: juridische procedures	Inkooporganisatie jeugd: Juridische procedures bij aanbestedingsdocumenten en maatwerkovereenkomsten IJZ.
16. Gezonde School-aanpak	De Gezonde School-aanpak biedt scholen handvatten bij het bevorderen van een gezonde leefstijl en het welzijn van leerlingen. Dit is een van de belangrijkste pijlers binnen het preventieve aanbod (advisering op gebied van gezondheid) vanuit de GGD. Het is van belang dat dit aanbod doorloopt zodat expertise en draagvlak behouden blijft. Vanaf juli 2022 is de financiering voor randvoorwaardelijke werkzaamheden t.b.v. de Gezonde-school aanpak (deels) vervallen. Dit betekent dat de inzet vanuit landelijke financiering niet volledig kostendekkend is voor het schooljaar 2022 en 2023 (en daarmee ook voor 2024). Dit is afhankelijk van het aantal scholen dat deelneemt en het aantal uren dat scholen afnemen van de GGD. De eigen investering vanuit de GGD voor de Gezonde School-aanpak zal op basis van huidige inzichten maximaal tussen € 30.000 - € 59.000 per jaar zijn. Parallel wordt gewerkt aan een voorstel voor structurele borging van de Gezonde School binnen het takenpakket van de JGZ (deze leidt mogelijk tot een begrotingswijziging).

17. Wijziging prijsindex jeugdhulp	Voor de kosten van gecontracteerde jeugdhulp wordt niet gerekend met de VZG-norm, maar met de OVA-index. In de concept begroting 2024 is gerekend met een prijsindex van 5,29% voor 2023 en 4,74% voor 2024. De OVA voor 2023 is definitief geworden, kort voor verzending naar de gemeenten. De financiële gevolgen hiervan worden meegenomen in de Bestuursrapportage 2023. Het OVA-percentage voor 2024 is nog voorlopig en kan nog afwijken. Een hogere OVA-index leidt tot hogere tarieven van jeugdhulpaanbieders.
18. Wijziging rijksbeleid	Ten tijde van het opstellen van deze begroting wordt landelijk gewerkt aan een hervormingsagenda jeugd die gaat leiden tot landelijke beleidswijzigingen. Zo is bijvoorbeeld de verwachting dat jeugdhulp verblijf zal afnemen en dat ambulante jeugdhulp (daardoor) zal toenemen. Het is nog onduidelijk hoe deze verwachte wijzigingen van rijksbeleid in financiële zin zullen uitpakken.

Bovengenoemde risico's zijn als volgt gekwantificeerd:

Nr.	Verkorte omschrijving	Kans	Impact	Benodigd
1.	DUMO budget Veilig Thuis	10%	1.687.500	168.750
2.	Incidentele subsidie VT	5%	571.600	28.580
3.	Verplicht eigen risicodrager	40%	100.000	40.000
4.	Claims niet voldoen wetgeving (AVG, Archiefwet)	50%	500.000	250.000
5.	Beschikbaarheid arbeidskrachten/ kosten inhuur	40%	600.000	240.000
6.	Medisch beroepsrisico	20%	150.000	30.000
7.	Juridische procedures	20%	200.000	40.000
8.	WNRA	50%	75.000	37.500
9.	Prijsstijgingen beoogde investeringen	90%	40.000	36.000
10.	Cyberattack/ uitval ICT	10%	500.000	50.000
11.	CAO stijging/ VRZ	70%	209.026	146.300
12.	FG-diensten	75%	34.000	25.500
13.	IJZ: overnamen jeugdhulpaanbieders	5%	5.000.000	250.000
14.	IJZ: jeugdwet open einde regeling	25%	8.000.000	2.000.000
15.	IJZ: juridische procedures	5 %	1.000.000	50.000
16.	Gezonde School-aanpak	90%	44.500	40.050
17.	Wijziging prijsindex 2024 jeugdhulp	50%	1.260.000	630.000
18.	Wijziging rijksbeleid	5%	1.000.000	50.000
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit			**4.112.680**

Beschikbare weerstandscapaciteit

Voor de begroting 2024 is het uitgangspunt dat de algemene reserve en overige reserves van de GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland eind 2022 een restantsaldo zullen hebben van:

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2022
Algemene Reserve	475.942
Bestemmingsreserves	3.689.086
Nog te bestemmen resultaat	713.875
Totaal eigen vermogen	**4.878.903**

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen: geeft de verhouding weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bedraagt: 4.112.680/4.878.903 = 0,84

Kengetallen

De minister van Binnenlandse Zaken heeft in mei 2015 besloten dat kengetallen deel uitmaken van de paragraaf Weerstandsvermogen. Provincies, gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen dienen vanaf 2015 in deze paragraaf inzicht te geven in de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie (niet van toepassing voor GGD Zeeland);
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit (niet van toepassing voor GGD Zeeland).

Kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Solvabiliteit	6%	18%	17%	17%	17%	17%	17%
Liquiditeit ratio	0,9%	1,1%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	1,1%
Netto schuld quote	0,5%	3,1%	2,9%	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%
Netto schuld quote gecorrigeerd	-1,3%	1,2%	1,1%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%
Ruimte kasgeldlimiet (omvang kostenbegroting) bedragen x 1.000	8.914	13.054	13.506	14.092	14.095	14.044	14.112

Toelichting:
• Solvabiliteitsratio: geeft aan in welke mate we aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves en het resultaat uit de baten en lasten (exclusief mutatie reserves)
In het VNG-rapport Houdbare gemeentefinanciën worden de volgende labels gehanteerd voor het begrip solvabiliteitsratio:

Solvabiliteitsratio	
<20%	het bezit is zeer zwaar belast met schulden(het signaal staat op rood)
>20% en <30%	het signaal staat op oranje
>30%	het signaal staat op groen

• De liquiditeit ratio laat zien of tegenover de korte termijnschulden (vlottende passiva) voldoende vlottende activa (vorderingen) en liquide middelen staan. Een ratio van 1,5 wordt over het algemeen beschouwd als financieel gezond.
• Netto schuldquote: deze indicator toont de verhouding van de netto schulden tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering; een laag percentage is gunstig.
• Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekt leningen deze indicator toont de verhouding van de netto schulden gecorrigeerd voor verstrekte leningen tot de totale baten. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering; een laag percentage is gunstig.
• Structurele exploitatieruimte: een getal gelijk aan of groter dan 0 betekent dat de structurele baten groot genoeg zijn om de structurele lasten te dekken.

1.2.5. Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden Partijen zijn in het Besluit 'Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten' gedefinieerd als: privaat- of publiekrechtelijke organen, waarin de provincie of gemeente (c.q. Gemeenschappelijke Regeling) een bestuurlijk en financieel belang heeft.

GGD Zeeland had slechts één verbonden partij, Stichting Inkoopbureau West Brabant (een inkoopcombinatie). Vanuit de 1e begrotingswijziging 2023 is besloten dat we de inkoop volledig in eigen hand gaan nemen. GGD Zeeland heeft daarmee geen verbonden partijen meer met ingang van 2024.

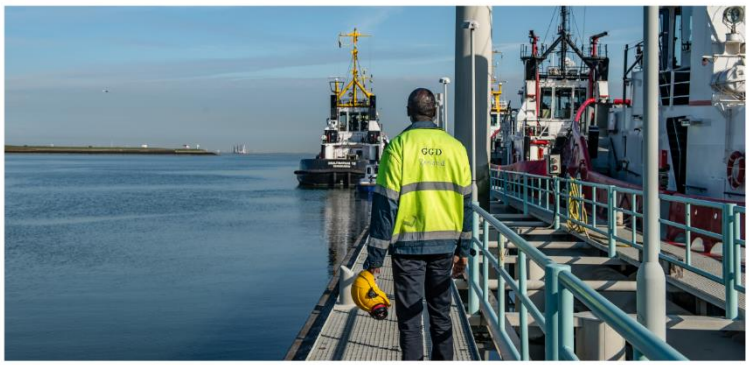
2. FINANCIELE BEGROTING EN MEERJARENRAMING

In dit deel – de financiële begroting – geven we een overzicht van de baten en lasten met daarbij een uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

2.1. Uitgangspunten voor de begroting

De meerjarenraming 2024-2027 in deze begroting wordt in constante prijzen geraamd, dat wil zeggen dat de baten en lasten niet meerjarig worden geïndexeerd. Hierop zijn enkele uitzonderingen en onderdelen die nadere toelichting verdienen. Deze worden hieronder benoemd.

Loonkosten

Loonkosten worden begroot op basis van formatie. Dit is met name structurele formatie. Incidentele formatie komt vooral voor bij projecten. De loonkosten 2024 (voor beide organisatie onderdelen IJZ en GGD) zijn als volgt tot stand gekomen:

1. P * Q: formatie maal gemiddelde loonkosten per januari 2023 van de goedgekeurde begroting 2023; rekening houdend met de in januari 2023 bekende periodieke verhogingen en bekende aanpassingen in premies.
2. De uitkomst onder 1 is in eerste instantie verhoogd met 3,9%; de VZG-richtlijn voor het opstellen van de personeelslasten in de begroting 2024.
3. Tijdens het samenstellen van de begroting is een principeakkoord bereikt over de CAO voor 2023. Deze CAO voorziet in onder andere een verhoging van de thuiswerkvergoeding, een vaste loonsverhoging (240 euro) en een procentuele (2%).
4. De VZG heeft in maart 2023 de VZG-norm 2023 aangepast tot 7,2%. De norm voor 2024 is ongewijzigd gebleven op 3,4%.
5. Omdat de begroting 2024 in maart nagenoeg gereed was, zijn de hogere VZG-norm (punt 4) alsmede de hogere personeelslasten (punt 3) in de cijfers in één bedrag verwerkt en niet uitgesplitst per programma(lijn).

Verhouding Personele lasten/ materiele lasten
In de primaire begroting 2023 is het totaal van de kosten (inclusief begrotingswijzigingen) € 26.333.948. Het aandeel directe loonkosten daarin (salarissen, inhuur en kosten ziektevervanging) is €20.533.118.
Dit levert een verhouding personele lasten/ materiele lasten op van 78% / 22%.

Materiële lasten

Het totale materiële budget voor de begroting 2024 is in eerste instantie bepaald door de goedgekeurde primaire begroting 2023 aangevuld met de door het AB goedgekeurde begrotingswijzigingen 2023 te verhogen met 2,4%; de VZG- richtlijn voor het opstellen van de begroting 2024. Daarna is per post de afweging gemaakt of de werkelijke uitgaven 2022/2023 en ontwikkelingen voor 2024 aanpassing tot een hoger of lager bedrag noodzaken en indien nodig, is de post aangepast.

Afschrijvingen

Tot en met begroting 2023 werden de afschrijvingslasten gebaseerd op de staat van activa. In 2022 is een inhoudelijke verbeterslag gemaakt waar het gaat om het meerjarig investeringsplan. Dit heeft gevolgen voor de afschrijvingen.

De geldende afschrijvingstermijnen zijn ongewijzigd gebleven en gehanteerd zoals ze genoemd zijn in de financiële verordening. In 2022 is voor het doen van een groot aantal investeringen toestemming verkregen na accordering van de bestuursrapportage 2022, medio december. Hierdoor zijn een aantal investeringen doorgeschoven naar 2023. Afschrijvingslasten starten in het eerste jaar na het jaar waarin de investering plaatsgevonden heeft. Latere investering heeft daarmee gevolgen voor de afschrijvingen van de jaren erna.

Afschrijvingslasten zijn in de exploitatie toegerekend aan de afdelingen waarop de gedane investeringen betrekking hebben.

In de reguliere investeringen is de herinvestering in de MRU bus niet meegenomen. Deze bus, die in 2024 zijn laatste afschrijvingsjaar heeft, zou in 2025 vervangen kunnen worden. In de staat van activa is een bedrag van €506.298,- opgenomen. In de eerste Begrotingswijziging 2023 is aangegeven dat er een business case moet worden gemaakt om te kijken of, en zo ja tot welke hoogte, deze investering noodzakelijk is. Hiervoor is in 2023 een bedrag van €15.000,- vrijgemaakt. Het opstellen van deze business case moet ten tijde van het opstellen van de begroting nog plaatsvinden.

Gezien de hoogte van de herinvestering – en de daarbij behorende afschrijvingslasten behorende bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar – en de vraag of dit bedrag in zijn geheel noodzakelijk is, is de herinvestering in de MRU bus niet in het meerjarig vooruitzicht opgenomen.

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt 15.000. Het betreft een meerjarig incidentele post bedoeld voor onvoorziene incidentele uitgaven of voor het één jaar dekken van structurele uitgaven.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (hierna: VPB). In principe vallen de activiteiten met betrekking tot Forensische Geneeskunde en PMR onder de VPB-plicht. Voor 2024 wordt de VpB geraamd op 6.600.

2.2. Totaaloverzicht van baten en lasten

Totaaloverzicht GGD per programma, inclusief meerjarenraming. Negatieve bedragen zijn baten en positieve bedragen zijn lasten. Voor dit overzicht worden de artikelen 17 en 27 BBV gevolgd.

	2024	2025	2026	2027
1.1.1.1 Fysieke veiligheid en bescherming				
Baten	-2.315.600	-2.315.600	-2.315.600	-2.315.600
Personele lasten	3.131.600	3.131.600	3.131.600	3.131.600
Materiële lasten	736.000	686.000	686.000	686.000
Saldo Fysieke veiligheid en bescherming	*1.552.000*	*1.502.000*	*1.502.000*	*1.502.000*
1.1.1.2 Gezondheid in de wijk				
Baten	-536.500	-536.500	-536.500	-536.500
Personele lasten	10.499.800	10.499.800	10.499.800	10.499.800
Materiële lasten	1.051.500	991.500	991.500	991.500
Saldo gezondheid in de wijk	*11.014.800*	*10.954.800*	*10.954.800*	*10.954.800*
1.1.1.3 Sociale veiligheid				
Baten	-1.330.700	-1.330.700	-1.330.700	-1.330.700
Personele lasten	1.156.300	1.156.300	1.156.300	1.156.300
Materiële lasten	65.900	65.900	65.900	65.900
Saldo Sociale veiligheid	*-108.500*	*-108.500*	*-108.500*	*-108.500*
1.1.2 Veilig thuis				
Baten	-1.687.000	-1.687.000	-1.687.000	-1.687.000
Personele lasten	2.851.800	2.851.800	2.851.800	2.851.800
Materiële lasten	58.300	58.300	58.300	58.300
Saldo Veilig Thuis	*1.223.100*	*1.223.100*	*1.223.100*	*1.223.100*
1.1.3 Inkoop Jeugdhulp Zeeland				
Baten	-134.072.420	-133.968.520	-133.968.520	-133.968.520
Personele lasten	1.488.828	1.488.828	1.488.828	1.488.828
Materiële lasten	132.583.592	132.479.692	132.479.692	132.479.692
Saldo inkoop Jeugdhulp Zeeland	*0*	*0*	*0*	*0*
1.1.4 Overhead				
Baten	-346.700	-346.700	-346.700	-346.700
Personele lasten CAO verhoging	1.214.648**	1.214.648	1.214.648	1.214.648
Personele lasten regulier	5.760.400	5.616.400	5.568.200	5.568.200
Materiële lasten	2.571.500	2.571.500	2.571.500	2.571.500
Saldo Overhead	*9.199.848*	*9.055.848*	*9.007.648*	*9.007.648*
1.1.5 Algemene dekkingsmiddelen				
Dekkingsmiddelen structureel	-22.684.903	-22.725.853	-22.725.853	-22.725.853
Dekkingsmiddelen incidenteel	-185.489	-46.372		
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	*-22.870.392*	*-22.772.225*	*-22725.853*	*-22.725.853*
1.1.6 Onvoorzien en VPB				
Onvoorzien	15.000	15.000	15.000	15.000
Geraamde vennootschapsbelasting	6.600	6.600	6.600	6.600
Saldo Onvoorzien	*21.600*	*21.600*	*21.600*	*21.600*
Totaal saldo van Baten en lasten	**32.456**	**-123.377**	**-125.205**	**-125.205**

	2024	2025	2026	2027
Onzekerheidsfactor CAO * **	**-32.456**			
Totaal saldo van Baten en lasten	**0**	**-123.377**	**-125.205**	**-125.205**
Beoogde mutaties reserves				
1.1.1.1 Fysieke veiligheid en bescherming				
1.1.1.2 Gezondheid in de wijk	-90.000 *			
1.1.1.3 Sociale veiligheid				
1.1.2 Veilig thuis				
1.1.3 Inkoop Jeugdhulp Zeeland	-	-	-	-
1.1.4 Overhead				
Totaal mutatie reserves	**-90.000**	**0**	**0**	**0**
Geraamd resultaat	**-90.000**	**-123.377**	**-125.205**	**-125.205**

* Onttrekking uit de algemene reserve voor het uitvoeren van de gezondheidsmonitoren
** ophoging salariskosten i.v.m. CAO stijging 2023 opgenomen als één totaalbedrag onder overhead. Zal later worden gesplitst in programmalijnen.
*** het bedrag van de stijging CAO is een indicatie, gemaakt op basis van beperkte gegevens. Hier zit een grote onzekerheidsfactor in. Deze onzekerheidsfactor is gebruikt om het exploitatieresultaat voor 2024 sluitend te maken.

Onderscheid incidentele en structurele baten en lasten
Baten in de taakvelden zijn structureel van aard; lasten volgen de baten. Vaak gaat het om subsidies en andere (rijks-) bijdragen die jaarlijks terugkeren, maar in omvang kunnen variëren.

Voor 2024 zijn de volgende posten incidenteel van aard:
- Lasten uitvoering gezondheidsmonitoren (programmalijn Gezondheid in de wijk);
  deze lasten zijn in 2024 € 140.200 en in latere jaren € 90.000 minder: € 50.200.
  Deze monitoren worden maar eens in de vier jaar uitgevoerd.

- de kosten van de projectleiders (2 fte, startend in april 2023; twee jaar en daarmee heel 2024 doorlopend).

2.2.1. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN			
Omschrijving	**Realisatie 2022**	**Geraamd 2023 (G)**	**Geraamd 2024**
Publieke gezondheid	-5.466.266	-4.056.098	-4.182.800
Veilig Thuis	-1.772.836	-1.727.982	-1.687.000
Inkoop Jeugdhulp Zeeland	-124.658.421	-126.449.196	-134.072.420
Overhead	-261.227	-672.744	-346.700
Algemene dekkingsmiddelen	-17.359.603	-20.559.020	-22.870.392
Onvoorzien			
Totaal baten	**-149.518.353**	**-153.465.040**	**-163.159.312**

De geraamde algemene dekkingsmiddelen 2023 zijn nog exclusief de ophoging van de VZG norm die bij het opstellen van de begroting nog niet formeel was.

LASTEN			
Omschrijving	**Realisatie 2022**	**Geraamd 2023(G)**	**Geraamd 2024**
Publieke gezondheid	14.987.538	15.166.112	16.641.100
Veilig Thuis	2.505.957	2.877.516	2.910.100
Inkoop Jeugdhulp Zeeland	124.658.421	126.449.196	134.072.420
Overhead *	6.811.571	9.005.848	9.546.548
Onvoorzien en VpB	-14.263	20.468	21.600
Onzekerheidsfactor CAO			-32.456
Totaal lasten	**148.949.224**	**153.519.140**	**163.159.312**
Saldo van baten lasten	**-569.129**	**54.100**	**-**
Mutatie reserves	**-144.747**	**-**	**-90.000**
Exploitatie resultaat	**-713.876**	**54.100**	**-90.000**

* ophoging salariskosten i.v.m. CAO stijging 2023 opgenomen als één totaalbedrag onder overhead. Zal later worden gesplitst in programmalijnen.

In 2023 presenteerde de GGD een sluitende primaire begroting. In december 2022 is er akkoord gekomen op een substantiële begrotingswijziging waarmee we een noodzakelijke structurele en deels incidentele bijdrage vroegen om daarmee ‘de basis op orde’ te krijgen. Deze gewijzigde begroting is hierboven als referentie opgenomen.

We gaven aan dat ons primaire proces spaak liep, bedrijfsvoering te kwetsbaar was geworden en we ons niet meer als goed werkgever konden gedragen. Om dit tij te keren zijn we in 2023 teruggekeerd naar een lijnorganisatie, het versterken van het primaire proces waar we ‘onder waakvlamniveau’ waren gekomen en hebben we het bedrijfsbureau sterker neergezet. ‘Grip’ en ‘in control komen en blijven’ zijn in 2023 – en dus ook bij het opstellen van deze begroting – taken waar we voor staan. De organisatieonderdelen ‘Veilig Thuis’ en ‘Jeugdgezondheidszorg’ zijn in de eerste begrotingswijziging 2023 buiten scope gebleven. De focus lag op de knelpunten: de Algemene Gezondheidszorg en bedrijfsvoering.

Vanaf 2025 wordt ingezet op het verder door ontwikkelen van de begroting, met name om nog meer inzicht te kunnen verschaffen.

2.2.2. Begrotingsresultaat 2024 - 2027

Programma Publieke gezondheid

Dit programma bestaat uit drie programmalijnen.

Fysieke Veiligheid en Bescherming

De programmalijn Fysieke Veiligheid en Bescherming kent een relatief groot aantal taken die (geheel of gedeeltelijk) niet vallen onder het Basis Taken Pakket, maar die door subsidies of andere bijdragen ook opbrengsten genereren, of die zelfs geheel als markttaak te benoemen zijn. Het gaat hierbij voor een deel om incidentele gelden, waar we bij voorkeur ook medewerkers tijdelijk op inzetten. De krapte op de arbeidsmarkt leidt ertoe dat we dat steeds minder gemakkelijk met tijdelijke contracten kunnen invullen en we onze toevlucht moeten nemen tot (duurdere) inhuur.

Daarnaast vallen in deze programmalijn kosten en opbrengsten die we niet van te voren kunnen ramen, en die vaak wel een bijdrage kunnen leveren aan de organisatie als geheel, bijvoorbeeld rijkssubsidies voor de opvang van vluchtelingen en asielzoekers en tegemoetkoming voor COVID-19 of Monkeypox. Voor deze onverwachte en onvoorspelbare taken is niet begroot.

	Baten	Lasten
Begroting 2023	-2.016.167	3.342.179
Begroting 2024	-2.315.600	3.867.600
Verschil	**-299.433**	**525.421**

Uit de vergelijking tussen 2023 en 2024 blijkt dat de baten weliswaar stijgen (mede door een kwaliteitsimpuls vanuit de eerste begrotingswijziging) maar geen gelijke tred houden met de stijging van de lasten.
In 2023 wordt verder onderzocht op welke wijze de baten (w.o. markttaken) nog meer kunnen bijdragen aan de dekking van de uitgaven.

Gezondheid in de wijk

Het grootste gedeelte van de programmalijn Gezondheid in de wijk wordt uitgevoerd voor werkzaamheden die vallen onder het Basistakenpakket (BTP). Zoals ook in de beleidsbegroting is aangegeven, is daar voor 2023 en verder gebruikgemaakt van het formatie calculatie model (FCM). Dit model geeft aan welke formatie nodig is om aan de wettelijke taken te voldoen.

Doordat de formatiecijfers ieder jaar worden herijkt op basis van veranderende demografische cijfers (bevolkingsgroei in Zeeland, waaronder instroom vluchtelingen uit Oekraïne) en intern capaciteitsverlies – waar o.a. het percentage ziekteverzuim, ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof op van invloed is) lijkt dit voor 2024 op basis van nu bekende data een stijging in de capaciteit te vragen ten opzichte van de begroting 2023 (deze lijn was ook al waarneembaar in het jaar 2022 - zie ook de bestuursrapportage 2022.

Nb. De wijze van financiering voor de Oekraïense vluchtelingen staat voor zowel 2023 als 2024 nog niet vast. We kiezen er dan ook voor om de hierboven genoemde stijging nog niet door te voeren in de begroting van 2024, omdat we o.a. werken aan het project Toekomst JGZ De JGZ is in de eerste begrotingswijziging 2023 buiten scope gebleven. Afronding van het project toekomst JGZ (2023) zal inzicht geven in de (structurele en incidentele) consequenties. Op dat moment zal voor JGZ een begrotingswijziging volgen.

De daling in opbrengsten is voornamelijk voortgekomen uit het door gemeenten minder afnemen van aanvullende diensten. Dit is in 2022 geconstateerd (vermeld in de bestuursrapportage 2022) en zal in de bestuursrapportage 2023 ook aan de orde komen. In de opbrengsten leidt dit tot een vermindering van de dekking.

Een stijging in materiële lasten heeft voornamelijk een exogene oorzaak: verhogingen van abonnementen en contracten, waaronder huur.

Een belangrijke stap die we in de materiële lasten naar de toekomst willen maken, is een betere onderbouwing van de kosten – en eventueel opbrengsten door onderverhuur - van de consultatiebureaus, en de vergoeding die de diverse gemeenten daarvoor aan de GGD betalen (inclusief herziening van de normbedragen die sinds 2014 niet zijn geïndexeerd). Dit zal leiden tot een vernieuwde begroting (beter onderbouwd en vanuit strategische uitgangspunten) voor de JGZ voor 2025 en verder.

In deze programmalijn zijn verder nog een aantal opvallende veranderingen ten opzichte van de begroting 2023 te vinden; zie onderstaand overzicht:

Dalende baten bij de post Artsen in Opleiding (AIOS) zijn te verklaren door het niet begroten van opbrengsten voor deze AIOS; de hoogte hiervan is niet bekend omdat het aantal artsen in opleiding voor 2024 pas in september 2023 bekend is. Deze opbrengsten worden in de vorm van salariskosten ook weer besteed .

Zo verwachten we meer baten (en daarmee ook lasten) in vergoedingen voor de zorg voor asielzoekers en vluchtelingen. Voor dat laatste geldt dat de kosten deels wel doorlopen – en redelijk constant zijn. GGD Zeeland neemt dan ook actief deel aan de discussie die hier over loopt tussen GGD GHOR en de betrokken overheden.

Het grootste gedeelte van de hogere lasten in 2024 ten opzicht van 2023 is gelegen in hogere personeelslasten uit de eerste begrotingswijziging 2023. Daarnaast kan een verklaring gevonden worden voor € 90.000 door de (incidenteel) hogere kosten van de gezondheidsmonitoren. In het AB van 16 december 2022 is toestemming gekomen dit te onttrekken aan de algemene reserve.

Sociale Veiligheid

Sociale veiligheid laat de minste mutaties zien ten opzichte van 2023, waarbij de baten zelfs licht stijgen:

	Baten	Lasten
Begroting 2023	-1.121.179	985.508
Begroting 2024	-1.330.700	1.222.200
Verschil	**-209.521**	**236.692**

Toch is ook hier een belangrijke stijging van de kosten te zien, wat vooral veroorzaakt wordt door het (duurder) moeten inhuren van FG artsen. Zoals ook in de beleidsbegroting is aangegeven, kan dit leiden tot een wijziging in de manier waarop FG gefinancierd wordt.

Veilig Thuis

Veilig Thuis laat een lagere opbrengst zien, en hogere kosten, wat het totale tekort op 73.500 brengt.

	Baten	Lasten
Begroting 2023	-1.727.982	2.877.516
Begroting 2024	-1.687.000	2.910.100
Verschil	**40.982**	**32.584**

Veilig Thuis heeft de begroting 2024 gebaseerd op de begroting 2023.

Inkoop Jeugdhulp Zeeland

Inkoop Jeugdhulp Zeeland presenteert een sluitende sub-begroting. IJZ is in de loop van 2022 overgegaan naar een financiële monitoring op basis van gegevens en kengetallen, waarbij P*Q (Price times Quantity) methode wordt gehanteerd. Het voordeel van een dergelijke methode van begroten en verantwoorden is dat goed en snel beoordeeld kan worden of begroot ook gerealiseerd wordt, en zo nee, waar de oorzaken van de verschillen zitten.

Overhead

Het verschil in lasten overhead wordt veroorzaakt door verschillende factoren: de toevoeging van management in de lijn vanuit de eerste begrotingswijziging 2023, een aantal forse prijsverhogingen voor software en abonnementen en de huurverhoging en hogere verzekeringen (samen 55.000).

	Baten	Lasten
Begroting 2023	-672.744	6.920.216
Begroting 2024	-346.700	9.546.548*
Verschil	**326.044**	**2.626.332**

* ophoging salariskosten i.v.m. CAO stijging 2023 opgenomen als één totaalbedrag onder overhead. het bedrag van de lasten is als volgt samengesteld:

Materiele lasten	2.571.500
Primaire personele lasten	5.760.400
CAO verhoging GGD geheel	1.214.648
Totaal	9.546.548

2.3. Uiteenzetting financiële positie

Dit is de eerste begroting van GGD Zeeland waar de kwaliteitsimpuls die we willen geven aan de organisatie, en die door het AB op 16 december 2022 geaccordeerd is (1e begrotingswijziging 2023, Basis op Orde), volledig tot wasdom komt. Waar 2023 nog een overgangsjaar is, waarin de organisatie de nieuwe lijnorganisatie vorm moet geven, zou 2024 het eerste jaar moeten zijn waarin we volledig kunnen werken mét die basis op orde.

Dit is dan ook een beleidsarme begroting: ingrijpende wijzigingen in de organisatie en/of de dienstverlening zijn in 2024 ten opzichte van 2023 niet voorzien.

Er is in de programma's dan ook geen nieuw beleid opgenomen. Derhalve is daar ook geen specificatie voor nodig.

2.3.1. Geprognosticeerde begin- en eindbalans (2022 t/m 2027)

Activa x 1.000 (GGD incl. IJZ)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Vaste activa							
Materiële vaste activa	667	626	776	968	1.107	1.157	1.089
Financiële vaste activa	2.623	2.623	2.623	2.623	2.623	2.623	2.623
	3.290	3.249	3.399	3.591	3.730	3.780	3.712
Vlottende activa							
Voorraden	29	49	49	49	49	49	49
- vorderingen op openbare lichamen	2.964	9.392	9.392	9.392	9.392	9.392	9.392
Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan één jaar:	13.022	13.508	13.987	13.795	13.656	13.606	13.674
- overige vorderingen	577	296	296	296	296	296	296
Liquide middelen	229	6	6	6	6	6	6
Overlopende activa	4.716	913	856	856	856	856	856
	21.582	24.164	24.586	24.394	24.255	24.205	24.273
Totaal Activa	**24.872**	**27.413**	**27.985**	**27.985**	**27.985**	**27.985**	**27.985**

Passiva x 1.000 (GGD incl. IJZ)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Eigen vermogen							
Reserves	244	476	476	386	386	386	386
Bestemmingsreserves	4.913	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689	3.689
Totaal nog te bestemmen en begrotingstekort	-3.738	714	714	804	804	804	804
	1.419	4.879	4.879	4.879	4.879	4.879	4.879
Voorzieningen							
Voorzieningen		108	108	108	108	108	108
Vlottende passiva							
Netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar	23.198	22.186	22.841	22.841	22.841	22.841	22.841
Overlopende passiva	209	240	157	157	157	157	157
	23.452	22.534	23.106	23.106	23.106	23.106	23.106
Totaal Passiva	**24.872**	**27.413**	**27.985**	**27.985**	**27.985**	**27.985**	**27.985**

Kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Solvabiliteit	6%	18%	17%	17%	17%	17%	17%
Liquiditeit ratio	0,9%	1,1%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	1,1%
Netto schuld quote	0,5%	3,1%	2,9%	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%
Netto schuld quote gecorrigeerd	-1,3%	1,2%	1,1%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%
Ruimte kasgeldlimiet (omvang kostenbegroting) bedragen x 1.000	8.914	13.054	13.506	14.092	14.095	14.044	14.112

* Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en gaan om te kwantificeren verplichtingen in de toekomst. GGD Zeeland kent de volgende voorzieningen:

Voorziening spaarverlof

Sinds 1-1-2023 kunnen medewerkers verlofsparen: uit overwerkuren, bovenwettelijke vakantie uren of uit de voormalige verlof spaar mogelijkheid. Hiervoor is bij de jaarrekening 2022 voor het eerst een voorziening in het leven geroepen. De hoogte van deze voorziening op 31-12-2022 was € 108.252.

Bronnen van spaarverlof kunnen zijn: bovenwettelijke verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdiensten. Deze bronnen leiden niet automatisch tot spaarverlof doch slechts na een actieve handeling van de medewerker. De dotatie is de opbouw van het spaarverlof. De onttrekking is de daadwerkelijke (deel) opname van het verlof en/of evt. (deel)uitbetaling bij uitdienst treden.

De voorziening is op medewerker niveau bepaald en wordt niet contant gemaakt.
Voor het tarief (waarmee het aantal verlofuren wordt vermenigvuldigd) wordt uitgegaan van het bruto uurloon op waarderingsdatum verhoogd met sociale lasten.

Omdat onzeker is wat de mutaties in de loop van een jaar gaan zijn (2023 is het eerste jaar dat de voorziening gemuteerd wordt) is in de begroting 2024 geen rekening gehouden met mutaties. Indien daartoe aanleiding ontstaat in de loop van 2024 vindt een dotatie aan de voorziening plaats in de bestuursrapportage/ begrotingswijziging 2024.

2.3.2. Geprognosticeerde EMU-saldo (2024 t/m 2027)

			31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
1	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	0	64.357	67.713	67.713
2	(+)	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	224.909	226.275	250.457	313.098
3	(+)	Bruto dotatie aan voorzieningen ten laste van de exploitatie.				
4	(-)	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	416.840	366.258	299.845	254.196
5	(+)	Ontvangen bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4				
6	(+)	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Opbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7	(-)	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)				
8	(+)	Grondverkopen: Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs) voor zover transacties niet op de exploitatie verantwoord				
9	(-)	Betalingen ten laste van de voorzieningen.				
10	(-)	Betalingen die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten.				
11		Verkoop van aandelen:				
11a		Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen? (ja/nee)				
11b	(-)	Zo ja wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?				
		Berekend EMU-saldo	-191.879	-75.626	18.325	135.615

2.4. Investeringsplan 2024-2027

Om beter te kunnen sturen en meer grip te hebben op de investeringen, is eind 2022 begonnen met een verbeterslag als het gaat om voorgenomen investeringen. Noodzakelijke duurzame productiemiddelen zijn per onderdeel beoordeeld op noodzakelijke (her) investeringen. Er ligt nu voor ICT, en een groot deel van JGZ (de CB's) een gedetailleerd meerjarig investeringsplan. Deze verfijning in bedrijfsvoering wordt in 2023 verder doorgetrokken.

2.4.1. Meerjarig investeringsplan

Organisatieonderdeel	Levensduur	2023 ***	2024	2025	2026	2027
AGZ	10 jaar	6.286	15.000			
ICT kort *	2 jaar	39.000	59.857	30.000	167.873	59.857
ICT lang **	4 jaar	151.850	226.926	145.195	74.244	76.562
JGZ	10 jaar	118.000	35.624	176.063	30.228	98.777
S&O	10 jaar	69.528	59.433	15.000	27.500	10.000
Doorontwikkeling website	5 jaar		20.000			
Totaal		**384.664**	**416.840**	**366.258**	**299.845**	**245.196**
MRU Bus ****	10 jaar			506.298		

* Telefoons worden in 2 jaar afgeschreven, de herinvestering is op basis van vervanging. Deze bedragen kunnen daarom in 2025 en later lager uitvallen dan begroot.

** Hardware wordt in 4 jaar afgeschreven, maar de ontwikkelingen gaan snel. Bedragen van 2025 en later zijn dan ook een indicatie.

*** 2023 ligt als begrotingsjaar niet voor, maar is voor de volledigheid toegevoegd.

**** In de eerste Begrotingswijziging 2023 is gesteld dat er een business case moet worden gemaakt om te kijken of, en zo ja tot welke hoogte, deze investering noodzakelijk is. Hiervoor is in 2023 een bedrag van €15.000,- vrijgemaakt.
Gezien de hoogte van de herinvestering – en de daarbij behorende afschrijvingslasten behorende bij een afschrijvingstermijn van 10 jaar – en de vraag of dit bedrag in zijn geheel noodzakelijk is, is de herinvestering in de MRU bus niet in het meerjarig vooruitzicht opgenomen.

2.4.2. Geprognosticeerde afschrijvingen

Bij een prognose van investeringen horen ook afschrijvingen. In 2022 is een nadere onderverdeling gemaakt naar afdelingen waar de investeringen – en dus ook de afschrijvingen – betrekking op hebben. Dit met name om bij markttaken te kunnen komen tot een nog beter marktconform tarief.

Afschrijvingen	2024	2025	2026	2027
MRU bus (voorheen; vervoermiddelen)	50.629	-	-	-
Apparatuur JGZ	25.516	29.604	48.710	44.147
Apparatuur AGZ	13.740	15.240	14.534	10.662
Apparatuur ICT*	130.244	166.708	172.490	240.816
Apparatuur overhead	4.780	14.723	14.723	17.473
Totaal afschrijvingen	**224.909**	**226.275**	**250.457**	**313.098**

* Apparatuur ICT heeft een korte levensduur: 2 tot 4 jaar. Bijgaand afschrijvingsplan gaat uit van een volledige herinvestering na afschrijving. Vermoedelijk is dat niet noodzakelijk.

2.5. Stand en verloop van de reserves en voorzieningen

In onderstaande overzichten komt tot uiting wat de stand van de reserves is/was, en welke toevoegingen en onttrekkingen gepland zijn.

Omdat er gewerkt wordt met constante prijzen (zie uitgangspunten voor de begroting) is 2025 tot en met 2027 gelijk. Deze laatste jaren zijn daarom niet opgenomen.

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2022	31-12-2021
Algemene Reserve	475.942	452.624
Bestemmingsreserves	3.689.086	4.431.398
Gerealiseerde resultaat	713.875	-6.173.069
Totaal eigen vermogen	**4.878.903**	**-1.289.047**

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2022	Bestemming saldo 2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	243.996	306.693		74.747	475.942
Totaal Algemene Reserve	**243.996**	**306.693**	**-**	**74.747**	**475.942**
Bestemmingsreserve verloopoverzicht (GGD)	**Saldo 1-1-2022**	**Bestemming saldo 2021**	**Toevoeging 2022**	**Onttrekking 2022**	**Saldo 31-12-2022**
Saldireserve Markttaken	322.761			70.000	252.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	328.370	40.113			368.483
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	484.704		99.999	564.623	20.080
Vaart in Veiligheid	987.292			562.755	424.537
J&V Doorbraakmethode	167.000			167.000	-
Totaal Bestemmingsreserve	**4.913.352**	**40.113**	**99.999**	**1.364.378**	**3.689.086**
Gerealiseerd resultaat	**Saldo 1-1-2022**	**Bestemming saldo 2021**	**Toevoeging 2022**	**Onttrekking 2022**	**Saldo 31-12-2022**
Gerealiseerd resultaat boekjaar GGD	346.806	-346.806	713.875		713.875
Gerealiseerd resultaat boekjaar IJZ	-4.084.569	4.084.569	-		-
Gerealiseerd resultaat boekjaar geconsolideerd.	-3.737.763	3.737.763	713.875	-	713.875

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2023	31-12-2022
Algemene Reserve	475.942	475.942
Bestemmingsreserves	3.689.086	3.689.086
Nog te bestemmen resultaat	713.875	713.875
Totaal eigen vermogen	**4.878.903**	**4.878.903**

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2023	Bestemming saldo 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Algemene Reserve	475.942	-	-	-	475.942
Totaal Algemene Reserve	**475.942**	**-**	**-**	**-**	**475.942**
Bestemmingsreserve verloopoverzicht (GGD)	**Saldo 1-1-2023**	**Bestemming saldo 2022**	**Toevoeging 2023**	**Onttrekking 2023**	**Saldo 31-12-2023**
Saldireserve Markttaken	252.761				252.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	368.483				368.483
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	20.080				20.080
Vaart in Veiligheid	424.537				424.537
Doorontwikkeling Expertiseteam Jeugdhulp Zeeland	-				-
Totaal Bestemmingsreserve	**3.689.086**	**-**	**-**	**-**	**3.689.086**
Gerealiseerd resultaat	**Saldo 1-1-2023**	**2022**	**Toevoeging 2023**	**Onttrekking 2023**	**Saldo 31-12-2023**
Nog te bestemmen resultaat 2022 GGD	713.875	-	-	-	713.875
Nog te bestemmen resultaat 2022 IJZ	-				-
Totaal nog te bestemmen	**713.875**	**-**	**-**	**-**	**713.875**

Eigen vermogen geconsolideerd	31-12-2024	31-12-2023
Algemene Reserve	385.942	475.942
Bestemmingsreserves	3.689.086	3.689.086
Nog te bestemmen resultaat	803.875	713.875
Totaal eigen vermogen	**4.878.903**	**4.878.903**

Algemene Reserve verloopoverzicht	Saldo 1-1-2024	Bestemming saldo 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12-2024
Algemene Reserve	475.942	-	-	90.000	385.942
Totaal Algemene Reserve	**475.942**	**-**	**-**	**90.000**	**385.942**
Bestemmingsreserve verloopoverzicht (GGD)	**Saldo 1-1-2024**	**Bestemming saldo 2023**	**Toevoeging 2024**	**Onttrekking 2024**	**Saldo 31-12-2024**
Saldireserve Markttaken	252.761				252.761
Saldireserve Gemeentelijke Projecten	368.483				368.483
Bestemmingsreserve huisvesting Goes	2.623.225				2.623.225
Transformatiefonds	20.080				20.080
Vaart in Veiligheid	424.537				424.537
Doorontwikkeling Expertiseteam Jeugdhulp Zeeland	-				-
Totaal Bestemmingsreserve	**3.689.086**	**-**	**-**	**-**	**3.689.086**
Gerealiseerd resultaat	**Saldo 1-1-2024**	**2023**	**Toevoeging 2024**	**Onttrekking 2024**	**Saldo 31-12-2024**
Nog te bestemmen resultaat 2022 GGD	713.875	-	-	-	713.875
Nog te bestemmen resultaat 2024 GGD			90.000		90.000
Nog te bestemmen resultaat 2022 IJZ	-				-
Totaal nog te bestemmen	**713.875**	**-**	**90.000**	**-**	**803.875**

Voor de jaren t/m 31-12-2027 is vooralsnog het uitgangspunt dat de eindstand per 31-12-24 ongewijzigd blijft.

tand en verloop van voorzieningen

	Saldo 1-1-2023	Bestemming saldo 2022	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12-2023
Voorziening verlofsparen	108.252				108.252
Totaal Voorzieningen	**108.252**				**108.252**

Voor de jaren t/m 31-12-2027 is vooralsnog het uitgangspunt dat de eindstand per 31-12-23 ongewijzigd blijft.

BIJLAGE 1 - Gemeentelijke bijdragen (Primaire begroting) GGD incl. IJZ

	Inwoner	Inwoner	Inwoner	Inwoner	0-19	0-19	Inwoner	inwoner	0-19	macro	0-19	inwoner	inwoner	inwoner	
GGD 2024	7.1 VG WPG coll	7.1 VG WPG coll (incidenteel)	7.1 VG (gem projecten geld)	7.1 VG verwijsindex	7.1 BDU uniform	7.1 Rijksvaccinatie programma	6.1 Samenkracht (BDU maatwerk)	6.6 Maatwerk (toezicht WMO)	4.3 Onderwijs & leerling (MBO zv)	6.2 Wijkteams Veilig Thuis	6.2 Wijkteams Veilig Thuis radarfunctie	0.4 Overhead structureel	0.4 Overhead incidenteel	6.71 - Maatwerk- dienstverlening 18+	Totaal
Borsele	541.459	-	8.100	8.302	520.414	55.155	29.147	1.930	4.737	97.034	12.204	102.971	10.957	5.949	1.398.361
Goes	923.089	-	13.809	14.154	791.785	83.916	49.690	3.290	7.207	169.422	18.568	175.547	18.680	10.143	2.279.301
Hulst	652.514	-	9.761	10.005	503.771	53.391	35.125	2.326	4.586	110.995	11.814	124.091	13.205	7.170	1.538.752
Kapelle	308.565	-	4.616	4.731	316.328	33.525	16.610	1.100	2.879	46.190	7.418	58.681	6.244	3.390	810.280
Middelburg	1.165.983	-	17.443	17.878	1.089.744	115.494	62.765	4.156	9.920	275.936	25.555	221.740	23.595	12.812	3.043.022
Noord-Beveland	181.726	-	2.719	2.786	124.623	13.208	9.782	648	1.134	38.262	2.923	34.560	3.677	1.997	418.046
Reimerswaal	543.189	-	8.126	8.329	622.914	66.018	29.240	1.936	5.670	103.928	14.608	103.300	10.992	5.968	1.524.219
Schouwen-Duiveland	809.380	-	12.108	12.410	652.852	69.191	43.569	2.885	5.943	127.713	15.310	153.923	16.379	8.893	1.930.556
Sluis	548.426	-	8.204	8.409	396.501	42.022	29.522	1.955	3.609	79.110	9.298	104.296	11.098	6.026	1.248.478
Terneuzen	1.291.637	-	19.322	19.805	1.043.772	110.622	69.528	4.604	9.501	258.873	24.477	245.636	26.138	14.192	3.138.109
Tholen	625.686	-	9.360	9.594	648.184	68.696	33.680	2.230	5.900	128.575	15.200	118.989	12.662	6.875	1.685.632
Veere	517.830	-	7.747	7.940	450.694	47.766	27.875	1.846	4.103	68.079	10.569	98.478	10.479	5.690	1.259.095
Vlissingen	1.056.635	-	15.807	16.202	872.973	92.520	56.878	3.766	7.946	219.405	20.472	200.944	21.382	11.610	2.596.541
Totaal	**9.166.120**	**-**	**137.122**	**140.547**	**8.034.557**	**851.525**	**493.409**	**32.673**	**73.136**	**1.723.524**	**188.416**	**1.743.157**	**185.489**	**100.716**	**22.870.391**

	Inwoner	Inwoner	Inwoner	Inwoner	0-19	0-19	Inwoner	inwoner	0-19	macro	0-19	inwoner	inwoner	inwoner	
GGD 2025	7.1 VG WPG coll	7.1 VG WPG coll (inciden -teel)	7.1 VG (gem projecten geld)	7.1 VG verwijsind ex	7.1 BDU uniform	7.1 Rijksvaccin atie programm a	6.1 Samenkra cht (BDU maatwerk)	6.6 Maatwerk (toezicht WMO)	4.3 Onderwijs & leerling (MBO zv)	6.2 Wijkteams Veilig Thuis	6.2 Wijkteams Veilig Thuis radar-functie	0.4 Overhead structuree l	0.4 Overhead incidentee l	6.71 - Maatwerk - dienstverl ening 18+	Totaal
Borsele	543.878	-	8.100	8.302	520.414	55.155	29.147	1.930	4.737	97.034	12.204	102.971	2.739	5.949	1.392.562
Goes	927.213	-	13.809	14.154	791.785	83.916	49.690	3.290	7.207	169.422	18.568	175.547	4.670	10.143	2.269.414
Hulst	655.429	-	9.761	10.005	503.771	53.391	35.125	2.326	4.586	110.995	11.814	124.091	3.301	7.170	1.531.764
Kapelle	309.944	-	4.616	4.731	316.328	33.525	16.610	1.100	2.879	46.190	7.418	58.681	1.561	3.390	806.975
Middelburg	1.171.193	-	17.443	17.878	1.089.744	115.494	62.765	4.156	9.920	275.936	25.555	221.740	5.899	12.812	3.030.534
Noord-Beveland	182.538	-	2.719	2.786	124.623	13.208	9.782	648	1.134	38.262	2.923	34.560	919	1.997	416.100
Reimerswaal	545.615	-	8.126	8.329	622.914	66.018	29.240	1.936	5.670	103.928	14.608	103.300	2.748	5.968	1.518.402
Schouwen-Duiveland	812.996	-	12.108	12.410	652.852	69.191	43.569	2.885	5.943	127.713	15.310	153.923	4.095	8.893	1.921.888
Sluis	550.876	-	8.204	8.409	396.501	42.022	29.522	1.955	3.609	79.110	9.298	104.296	2.775	6.026	1.242.604
Terneuzen	1.297.408	-	19.322	19.805	1.043.772	110.622	69.528	4.604	9.501	258.873	24.477	245.636	6.534	14.192	3.124.276
Tholen	628.481	-	9.360	9.594	648.184	68.696	33.680	2.230	5.900	128.575	15.200	118.989	3.165	6.875	1.678.931
Veere	520.144	-	7.747	7.940	450.694	47.766	27.875	1.846	4.103	68.079	10.569	98.478	2.620	5.690	1.253.549
Vlissingen	1.061.355	-	15.807	16.202	872.973	92.520	56.878	3.766	7.946	219.405	20.472	200.944	5.346	11.610	2.585.224
Totaal	9.207.070	-	137.122	140.547	8.034.557	851.525	493.409	32.673	73.136	1.723.524	188.416	1.743.157	46.372	100.716	22.772.224

	Inwoner	Inwoner	Inwoner	Inwoner	0-19	0-19	Inwoner	inwoner	0-19	macro	0-19	inwoner	inwoner	inwoner	
GGD 2026 en 2027	7.1 VG WPG coll	7.1 VG WPG coll (incidenteel)	7.1 VG (gem projecten geld)	7.1 VG verwijsindex	7.1 BDU uniform	7.1 Rijksvaccinatie programma	6.1 Samenkracht (BDU maatwerk)	6.6 Maatwerk (toezicht WMO)	4.3 Onderwijs & leerling (MBO zv)	6.2 Wijkteams Veilig Thuis	6.2 Wijkteams Veilig Thuis radarfunctie	0.4 Overhead structureel	0.4 Overhead incidenteel	6.71 - Maatwerk - dienstverlening 18+	Totaal
Borsele	543.878	-	8.100	8.302	520.414	55.155	29.147	1.930	4.737	97.034	12.204	102.971	-	5.949	1.389.822
Goes	927.213	-	13.809	14.154	791.785	83.916	49.690	3.290	7.207	169.422	18.568	175.547	-	10.143	2.264.744
Hulst	655.429	-	9.761	10.005	503.771	53.391	35.125	2.326	4.586	110.995	11.814	124.091	-	7.170	1.528.463
Kapelle	309.944	-	4.616	4.731	316.328	33.525	16.610	1.100	2.879	46.190	7.418	58.681	-	3.390	805.414
Middelburg	1.171.193	-	17.443	17.878	1.089.744	115.494	62.765	4.156	9.920	275.936	25.555	221.740	-	12.812	3.024.635
Noord-Beveland	182.538	-	2.719	2.786	124.623	13.208	9.782	648	1.134	38.262	2.923	34.560	-	1.997	415.180
Reimerswaal	545.615	-	8.126	8.329	622.914	66.018	29.240	1.936	5.670	103.928	14.608	103.300	-	5.968	1.515.654
Schouwen-Duiveland	812.996	-	12.108	12.410	652.852	69.191	43.569	2.885	5.943	127.713	15.310	153.923	-	8.893	1.917.793
Sluis	550.876	-	8.204	8.409	396.501	42.022	29.522	1.955	3.609	79.110	9.298	104.296	-	6.026	1.239.830
Terneuzen	1.297.408	-	19.322	19.805	1.043.772	110.622	69.528	4.604	9.501	258.873	24.477	245.636	-	14.192	3.117.741
Tholen	628.481	-	9.360	9.594	648.184	68.696	33.680	2.230	5.900	128.575	15.200	118.989	-	6.875	1.675.766
Veere	520.144	-	7.747	7.940	450.694	47.766	27.875	1.846	4.103	68.079	10.569	98.478	-	5.690	1.250.930
Vlissingen	1.061.355	-	15.807	16.202	872.973	92.520	56.878	3.766	7.946	219.405	20.472	200.944	-	11.610	2.579.879
Totaal	9.207.070	-	137.122	140.547	8.034.557	851.525	493.409	32.673	73.136	1.723.524	188.416	1.743.157	-	100.716	22.725.852

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland 2024	0.4	6.2	6.72a	6.72b	6.72c	6.72d	6.73a	6.73b	6.73c	6.74a	6.74b	6.74c	6.82a	6.82b	Totaal
Borsele	32.895	414.994	635.832	703.864	392.472	169.919	876.063	151.379	999.973	1.006.237	463.231	194.796	441.595	40.144	6.523.395
Goes	57.435	928.432	2.425.192	2.221.269	1.460.449	321.088	990.585	499.575	1.780.951	2.976.974	1.537.532	340.114	975.569	75.143	16.590.309
Kapelle	15.659	216.136	622.785	618.169	149.161	166.428	302.778	24.400	474.683	932.205	366.268	92.727	201.411	39.588	4.222.398
Noord-Beveland	12.971	139.651	284.303	233.347	91.580	2.909	77.230	265.609	34.953	287.640	135.979	297.061	109.439	26.924	1.999.597
Reimerswaal	35.232	395.924	1.352.464	1.455.731	511.577	344.974	502.691	238.532	917.259	1.475.537	555.393	208.635	299.442	34.640	8.328.032
Schouwen-Duiveland	43.295	459.941	1.325.213	758.999	168.529	215.213	418.644	321.853	1.017.093	1.316.724	855.512	256.383	447.767	176.679	7.781.845
Tholen	43.587	486.273	502.573	484.069	373.160	50.710	536.285	569.618	340.041	1.172.749	592.039	258.113	471.078	44.923	5.925.216
Middelburg	93.543	1.052.395	2.656.887	2.646.771	2.086.800	559.872	1.310.325	338.854	2.052.085	3.991.660	1.366.023	553.939	1.213.138	212.670	20.134.964
Veere	23.079	234.014	657.450	448.961	414.805	3.739	480.202	246.552	529.147	1.027.259	328.018	136.668	194.525	54.661	4.779.079
Vlissingen	74.379	582.932	3.185.487	2.193.302	2.918.979	218.751	1.504.555	633.309	2.762.405	3.065.507	1.272.743	440.453	1.301.928	177.725	20.332.456
Hulst	37.628	563.413	1.191.250	589.380	828.400	243.514	512.603	54.336	764.244	895.195	571.129	222.821	633.024	36.245	7.143.182
Sluis	26.818	246.442	1.337.148	535.380	888.767	47.996	463.439	180.794	1.203.383	1.038.488	760.160	158.812	453.230	7.320	7.348.178
Terneuzen	87.759	1.277.800	3.819.412	1.675.759	2.073.717	481.222	2.144.772	1.477.762	3.160.686	2.572.277	1.991.927	519.686	1.561.510	119.480	22.963.768
Totaal	584.280	6.998.346	19.995.996	14.565.001	12.358.396	2.826.337	10.120.173	5.002.574	16.036.903	21.758.451	10.795.954	3.680.207	8.303.657	1.046.143	134.072.419

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland 2025	0.4	6.2	6.72a	6.72b	6.72c	6.72d	6.73a	6.73b	6.73c	6.74a	6.74b	6.74c	6.82a	6.82b	Totaal
Borsele	31.258	410.780	635.832	703.864	392.472	169.919	876.063	151.379	999.973	1.006.237	463.231	194.796	441.595	40.144	6.517.545
Goes	54.577	921.075	2.425.192	2.221.269	1.460.449	321.088	990.585	499.575	1.780.951	2.976.974	1.537.532	340.114	975.569	75.143	16.580.094
Kapelle	14.880	214.131	622.785	618.169	149.161	166.428	302.778	24.400	474.683	932.205	366.268	92.727	201.411	39.588	4.219.613
Noord-Beveland	12.326	137.989	284.303	233.347	91.580	2.909	77.230	265.609	34.953	287.640	135.979	297.061	109.439	26.924	1.997.290
Reimerswaal	33.479	391.411	1.352.464	1.455.731	511.577	344.974	502.691	238.532	917.259	1.475.537	555.393	208.635	299.442	34.640	8.321.766
Schouwen-Duiveland	41.141	454.395	1.325.213	758.999	168.529	215.213	418.644	321.853	1.017.093	1.316.724	855.512	256.383	447.767	176.679	7.774.146
Tholen	41.419	480.690	502.573	484.069	373.160	50.710	536.285	569.618	340.041	1.172.749	592.039	258.113	471.078	44.923	5.917.465
Middelburg	88.890	1.040.413	2.656.887	2.646.771	2.086.800	559.872	1.310.325	338.854	2.052.085	3.991.660	1.366.023	553.939	1.213.138	212.670	20.118.328
Veere	21.940	231.057	657.450	448.961	414.805	3.739	480.202	246.552	529.147	1.027.259	328.018	136.668	194.525	54.661	4.774.984
Vlissingen	70.679	573.405	3.185.487	2.193.302	2.918.979	218.751	1.504.555	633.309	2.762.405	3.065.507	1.272.743	440.453	1.301.928	177.725	20.319.229
Hulst	35.756	558.593	1.191.250	589.380	828.400	243.514	512.603	54.336	764.244	895.195	571.129	222.821	633.024	36.245	7.136.490
Sluis	25.484	243.007	1.337.148	535.380	888.767	47.996	463.439	180.794	1.203.383	1.038.488	760.160	158.812	453.230	7.320	7.343.408
Terneuzen	83.393	1.266.559	3.819.412	1.675.759	2.073.717	481.222	2.144.772	1.477.762	3.160.686	2.572.277	1.991.927	519.686	1.561.510	119.480	22.948.161
Totaal	555.222	6.923.505	19.995.996	14.565.001	12.358.396	2.826.337	10.120.173	5.002.574	16.036.903	21.758.451	10.795.954	3.680.207	8.303.657	1.046.143	133.968.520

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland 2026	0.4	6.2	6.72a	6.72b	6.72c	6.72d	6.73a	6.73b	6.73c	6.74a	6.74b	6.74c	6.82a	6.82b	Totaal
Borsele	31.258	410.780	635.832	703.864	392.472	169.919	876.063	151.379	999.973	1.006.237	463.231	194.796	441.595	40.144	6.517.545
Goes	54.577	921.075	2.425.192	2.221.269	1.460.449	321.088	990.585	499.575	1.780.951	2.976.974	1.537.532	340.114	975.569	75.143	16.580.094
Kapelle	14.880	214.131	622.785	618.169	149.161	166.428	302.778	24.400	474.683	932.205	366.268	92.727	201.411	39.588	4.219.613
Noord-Beveland	12.326	137.989	284.303	233.347	91.580	2.909	77.230	265.609	34.953	287.640	135.979	297.061	109.439	26.924	1.997.290
Reimerswaal	33.479	391.411	1.352.464	1.455.731	511.577	344.974	502.691	238.532	917.259	1.475.537	555.393	208.635	299.442	34.640	8.321.766
Schouwen-Duiveland	41.141	454.395	1.325.213	758.999	168.529	215.213	418.644	321.853	1.017.093	1.316.724	855.512	256.383	447.767	176.679	7.774.146
Tholen	41.419	480.690	502.573	484.069	373.160	50.710	536.285	569.618	340.041	1.172.749	592.039	258.113	471.078	44.923	5.917.465
Middelburg	88.890	1.040.413	2.656.887	2.646.771	2.086.800	559.872	1.310.325	338.854	2.052.085	3.991.660	1.366.023	553.939	1.213.138	212.670	20.118.328
Veere	21.940	231.057	657.450	448.961	414.805	3.739	480.202	246.552	529.147	1.027.259	328.018	136.668	194.525	54.661	4.774.984
Vlissingen	70.679	573.405	3.185.487	2.193.302	2.918.979	218.751	1.504.555	633.309	2.762.405	3.065.507	1.272.743	440.453	1.301.928	177.725	20.319.229
Hulst	35.756	558.593	1.191.250	589.380	828.400	243.514	512.603	54.336	764.244	895.195	571.129	222.821	633.024	36.245	7.136.490
Sluis	25.484	243.007	1.337.148	535.380	888.767	47.996	463.439	180.794	1.203.383	1.038.488	760.160	158.812	453.230	7.320	7.343.408
Terneuzen	83.393	1.266.559	3.819.412	1.675.759	2.073.717	481.222	2.144.772	1.477.762	3.160.686	2.572.277	1.991.927	519.686	1.561.510	119.480	22.948.161
Totaal	555.222	6.923.505	19.995.996	14.565.001	12.358.396	2.826.337	10.120.173	5.002.574	16.036.903	21.758.451	10.795.954	3.680.207	8.303.657	1.046.143	133.968.520

Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland 2027	0.4	6.2	6.72a	6.72b	6.72c	6.72d	6.73a	6.73b	6.73c	6.74a	6.74b	6.74c	6.82a	6.82b	Totaal
Borsele	31.258	410.780	635.832	703.864	392.472	169.919	876.063	151.379	999.973	1.006.237	463.231	194.796	441.595	40.144	6.517.545
Goes	54.577	921.075	2.425.192	2.221.269	1.460.449	321.088	990.585	499.575	1.780.951	2.976.974	1.537.532	340.114	975.569	75.143	16.580.094
Kapelle	14.880	214.131	622.785	618.169	149.161	166.428	302.778	24.400	474.683	932.205	366.268	92.727	201.411	39.588	4.219.613
Noord-Beveland	12.326	137.989	284.303	233.347	91.580	2.909	77.230	265.609	34.953	287.640	135.979	297.061	109.439	26.924	1.997.290
Reimerswaal	33.479	391.411	1.352.464	1.455.731	511.577	344.974	502.691	238.532	917.259	1.475.537	555.393	208.635	299.442	34.640	8.321.766
Schouwen-Duiveland	41.141	454.395	1.325.213	758.999	168.529	215.213	418.644	321.853	1.017.093	1.316.724	855.512	256.383	447.767	176.679	7.774.146
Tholen	41.419	480.690	502.573	484.069	373.160	50.710	536.285	569.618	340.041	1.172.749	592.039	258.113	471.078	44.923	5.917.465
Middelburg	88.890	1.040.413	2.656.887	2.646.771	2.086.800	559.872	1.310.325	338.854	2.052.085	3.991.660	1.366.023	553.939	1.213.138	212.670	20.118.328
Veere	21.940	231.057	657.450	448.961	414.805	3.739	480.202	246.552	529.147	1.027.259	328.018	136.668	194.525	54.661	4.774.984
Vlissingen	70.679	573.405	3.185.487	2.193.302	2.918.979	218.751	1.504.555	633.309	2.762.405	3.065.507	1.272.743	440.453	1.301.928	177.725	20.319.229
Hulst	35.756	558.593	1.191.250	589.380	828.400	243.514	512.603	54.336	764.244	895.195	571.129	222.821	633.024	36.245	7.136.490
Sluis	25.484	243.007	1.337.148	535.380	888.767	47.996	463.439	180.794	1.203.383	1.038.488	760.160	158.812	453.230	7.320	7.343.408
Terneuzen	83.393	1.266.559	3.819.412	1.675.759	2.073.717	481.222	2.144.772	1.477.762	3.160.686	2.572.277	1.991.927	519.686	1.561.510	119.480	22.948.161
Totaal	555.222	6.923.505	19.995.996	14.565.001	12.358.396	2.826.337	10.120.173	5.002.574	16.036.903	21.758.451	10.795.954	3.680.207	8.303.657	1.046.143	133.968.520

	GGD 2024	Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland 2024	Totaal 2024
Borsele	1.398.361	6.523.395	7.921.755
Goes	2.279.301	16.590.309	18.869.609
Hulst	1.538.752	7.143.182	8.681.935
Kapelle	810.280	4.222.398	5.032.678
Middelburg	3.043.022	20.134.964	23.177.985
Noord-Beveland	418.046	1.999.597	2.417.643
Reimerswaal	1.524.219	8.328.032	9.852.251
Schouwen-Duiveland	1.930.556	7.781.845	9.712.401
Sluis	1.248.478	7.348.178	8.596.655
Terneuzen	3.138.109	22.963.768	26.101.877
Tholen	1.685.632	5.925.216	7.610.849
Veere	1.259.095	4.779.079	6.038.175
Vlissingen	2.596.541	20.332.456	22.928.997
Totaal	22.870.391	134.072.419	156.942.811

BIJLAGE 2 – 1.1.1.1. Fysieke veiligheid en bescherming

Wettelijk kader	Taakveld (uitgevoerd door)	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid van alle inwoners met specifieke aandacht voor de lichamelijke en geestelijke ontwikkelingen van jeugdigen van 0-19 jaar, zowel individueel als op populatieniveau. Dit volgens de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2, 6 t/m 12)	Infectieziekte-bestrijding (team IZB) Technische Hygiëne Zorg (team THZ) Jeugd-gezondheids-zorg (teams JGZ) Seksuele gezondheid (team SG)	1. Uitbraken van infectieziekten worden voorkomen.	1.1 Het voorkomen van het verspreiden van infectieziekten. 1.2 Acuut ingrijpen bij het opkomen van bestaande of nieuwe infectieziekten; 1.3 Optimale hygiëne in de openbare gezondheidszorg. 1.4 De vaccinatiegraad is op het vereiste niveau volgens de normen van het RIVM. 1.5 Het voorkomen van resistente bacteriën tegen antibiotica in zorginstellingen	• Het percentage geconstateerde SOA • Het aantal opgespoorde infecties TBC • Het aantal meldingen van infectieziekten • % geconstateerde SOA • Het aantal opgespoorde infecties TBC • Het aantal meldingen van infectieziekten • Vaccinatiegraad van het Rijks Vaccinatie Programma • Het aantal uitgevoerde audits bij zorginstellingen en de hieraan gekoppelde verbeterplannen.
Het toetsen van voorzieningen in kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning op kwaliteitskaders zoals deze bij wet zijn vastgelegd. Dit volgens de Wet Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk, de Wet Kinderopvang en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 6)	Toezicht Kinderopvang (team HIP) Toezicht Wmo (team HIP)	2. Toezichttaken worden in opdracht van gemeenten uitgevoerd	2.1 Gemeenten hebben zicht op de kwaliteit van de kinderopvang. 2.2 Gemelde calamiteiten en geweldsincidenten in het kader van de Wmo zijn onderzocht	• Percentage uitgevoerde opgedragen inspecties kinderopvang • Aantal gemelde en onderzochte calamiteiten en geweldsincidenten

Het bevorderen van en adviseren over gezondheid en medische milieukundige zorg aan Gemeenten, instellingen en burgers. Zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (Art. 2, 5, 5a, 13,15 en 16) Ter voorbereiding van Omgevingswet: het adviseren van gemeenten over het in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving en goede omgevingskwaliteit. (Artikel 1.3 omgevingswet).	Medische Milieukunde (team MMK) Advies (team O&A) Onderzoek (team O&A)	3. Leefomgeving draagt positief bij aan de gezondheid.	3.1 De leefomgeving daagt uit tot een gezonde leefstijl. 3.2 Publieke gezondheid is onderdeel van de omgevingsplannen en visies van gemeenten en provincie 3.3 De leefomgeving nodigt uit tot ontmoeten 3.4 De leefomgeving is groen, veilig en veroorzaakt geen hinder (geur, geluid, (fijn)stofhinder)	• Nader te bepalen • Het aantal gemeenten waarbij gezondheid een prominente plek in de lokale omgevingsvisie heeft. • Gezondheid is een prominent onderdeel in de provinciale omgevingsvisie. • Het percentage volwassenen dat in de buurt voldoende plekken vindt om andere bewoners buiten te ontmoeten. • Het percentage volwassenen dat een hoge sociale cohesie in de buurt ervaart • Het percentage volwassenen dat (ernstig) gehinderd wordt door geluid • Het percentage volwassenen (ernstig) gehinderd door geur • Het percentage volwassenen (ernstig) gehinderd door stof/ roet • Het percentage volwassenen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage ouderen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage ouderen dat zich wel eens onveilig voelt • Het percentage volwassenen dat in de buurt voldoende groen ervaart • Het percentage ouderen dat in de buurt voldoende groen ervaart

Het bestrijden en voorbereiden op bestrijding van een crisissituatie zoals opgenomen in de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Veiligheidsregio's	Inzet GGD bij rampen en crisis (team-overschrijdend)	4. De GGD levert een doeltreffende inzet (24/7) bij crises en calamiteiten.	4.1 De GGD is voorbereid op inzet bij crisis en/of calamiteiten	• Aantal van beschikbare medewerkers voor crisis en calamiteiten dat geschoold en geoefend is volgens de richtlijnen van het landelijk 'kwaliteitskader crisisbeheersing en OTO 2.0' • Participatie in interne en externe oefeningen. • De inzet van de crisis is met de betrokken partners geëvalueerd en mogelijke verbeterpunten zijn geïmplementeerd en vastgelegd in het GGD Rampen opvang Plan

BIJLAGE 3 – 1.1.1.2. Gezondheid in de wijk

Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
1. De Zeeuwse jeugd groeit gezond op.	1.1 Alle Zeeuwse kinderen/ jongeren zijn in beeld, waarbij er voorlichting wordt gegeven, problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en opgepakt. 1.2 De Zeeuwse jeugd rookt en drinkt niet: NIX18 is de norm. 1.3 De Zeeuwse jeugd heeft een gezond gewicht. 1.4 De Zeeuwse jeugd gaat respectvol om met hun eigen seksualiteit en die van een ander. 1.5 De Zeeuwse jeugd is mentaal gezond.	• % Opkomst JGZ (ijkmomenten en vaste contactmomenten) • % Verhoogd of hoog risico op opvoed- en ontwikkelingsproblemen • % Heeft ooit gerookt (alleen een paar trekjes of een hele sigaret of meer) • % Heeft ooit minimaal een heel glas alcohol gedronken • % Heeft in de laatste 4 weken vijf of meer drankjes met alcohol bij één gelegenheid gedronken (binge drinken) • % Heeft (ernstig) overgewicht • % Heeft (ernstig) ondergewicht • % Beweegt dagelijks minstens één uur • % Drinkt dagelijks drankjes met suiker • % Drinkt dagelijks water • % Ontbijt elke dag • % Heeft altijd condooms gebruikt tijdens de seks • % Denkt dat een homoseksueel of lesbienne het eerlijk tegen iedereen kan vertellen op school • % Praat met ouders over relaties en seksualiteit • % Is gelukkig
		• % Is voldoende weerbaar • % Voel zich (zeer) vaak gestrest • % Heeft een indicatie voor psychosociale problematiek
2. Volwassenen en ouderen zijn en voelen zich gezond en vitaal.	2.1 Zeeuwse ouderen zijn niet eenzaam 2.2 Zeeuwse ouderen hebben een gezonde leefstijl 2.3 Er wordt ingezet op de speerpunten uit de agenda gericht op de gezondheid van volwassenen (oplevering van de agenda is medio 2021)	• % ouderen dat aangeeft weinig regie te ervaren over eigen leven • % ouderen dat zich (zeer)ernstig eenzaam voelt • % ouderen dat zich emotioneel eenzaam voelt • % ouderen dat zich sociaal eenzaam voelt • % ouderen dat niet in staat is om zelfstandig sociale contacten te leggen en onderhouden • % ouderen dat laag scoort op zingeving Indicatoren op leefstijl zijn nog nader te bepalen

BIJLAGE 4 – 1.1.1.3. Sociale veiligheid

Wettelijk kader	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het ondersteunen en toeleiden naar zorg van kwetsbare personen met complexe meervoudige problematiek. Het geven van medisch advies of verrichten van nader medisch onderzoek op verzoek van gemeente of politie. Dit alles zoals vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 2.1.2), de Wet op de Lijkbezorging, de Politiewet, de Wet Toetsing Levensbeëindiging en de Wet op de orgaandonatie.	1. Zorgwekkende situaties van inwoners worden gesignaleerd en aangepakt	1.1 Inwoners en professionals met zorgen (om anderen) worden geholpen (via een meldpunt). 1.2 Zorg mijdende inwoners toe leiden naar (lokale) zorg. 1.3 Inwoners zonder zorgverzekering toe leiden naar (lokale) zorg en verzekering. 1.4 Adequate forensische medische zorg verlenen of expertise geven op afroep van politie en justitie.	• Aantal meldingen Meld- en Actiepunt Bemoeizorg (MAB). • Aantal adviesvragen MAB. • Het aantal herhaalde meldingen MAB van dezelfde cliënten. • Aantal meldingen vanuit onverzekerde zorg. • Het aantal verleende medische arrestanten zorg. • Het aantal forensische geneeskundige onderzoeken. • Het aantal lijkschouwen.

BIJLAGE 5 – 1.1.2. Veilig Thuis

Wettelijk kader	Hoofddoel	Subdoel	Indicatoren
Het inrichten van een advies- en meldpunt, inclusief het uitvoeren van de bij de meldingen behorende beoordelings- en onderzoeksfunctie voor huiselijk geweld en kindermishandeling zoals vastgelegd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Art. 4) en de Jeugdwet (Art. 7)	Inwoners bevinden zich in een veilige thuissituatie.	1.1 Inwoners en professionals met zorgen over huiselijk geweld en kindermishandeling vinden de juiste hulp (via een meldpunt Veilig Thuis; WMO-hoofdstuk 4). 1.2 (acute) veiligheid bieden en toe leiden naar de noodzakelijke zorg. 1.3 Er is voldoende kennis aanwezig over het herkennen en signaleren van situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling (inclusief specifieke doelgroepen) bij ketenpartners.	• Het aantal meldingen en adviezen (bij specifieke doelgroepen) bij Veilig Thuis. • Het percentage van de meldingen die binnen de wettelijke termijn op veiligheid zijn beoordeeld (doorlooptijd). • Het aantal bemoeienissen of vervolgdiensten (voorwaarden en vervolg en onderzoeken) van Veilig Thuis. • De gemiddelde wachtlijst bij het team Advies en Meldingen en het team Onderzoek en ondersteuning. • Het aantal voorlichtingen dat Veilig Thuis gaf aan ketenpartners.